

Tillväxt i Kronobergs län 2019

Av: Ronnie Kihlman, Växjö kommun (ronnie.kihlman@vaxjo.se)
och Robin Rikardsson, Region Kronoberg (robin.rikardsson@kronoberg.se)

1

Teori

Ständig förändring - strukturomvandling pågår

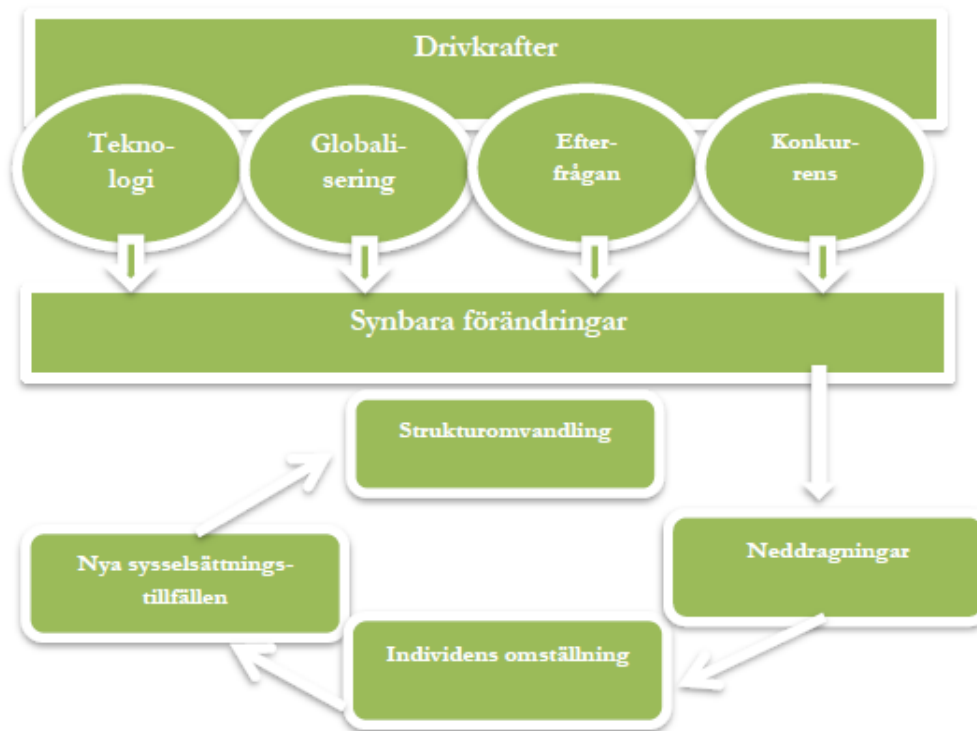
Strukturomvandling är något som ständigt pågår. I en marknadsekonomi växer företag fram samtidigt som andra försvinner, det är en del av dynamiken. Ofta förknippar vi strukturomvandling med negativa konsekvenser, exempelvis större nedläggningar. Men sett över tid brukar strukturomvandlingar resultera i ett högre värdeskapande och en ökad konkurrenskraft.

Genom att hålla gamla och utdöende näringar under armarna låser man fast mänskliga resurser i en olönsam bransch. Dessa personer skulle kunna användas i mer produktiva branscher och därigenom skapa ett större välstånd. Detta är vad som brukar kallas "kreativ förstörelse" - genom att olönsamma branscher slås ut och resurserna används till andra mer kreativa och lönsamma saker uppstår välstånd.

För ett land som helhet visar historien att strukturomvandlingar ofta leder till en förbättring. Men inom ett lands gränser kan strukturomvandlingen få permanenta negativa effekter för vissa geografier. Detta för att det inte är en självklarhet att nya arbeten växer fram där gamla försvinner.

En god omställningsförmåga, där gamla arbeten ersätts med nya, är därför av stor betydelse för alla geografier.

Modell: Strukturomvandlingens drivkrafter och effekter

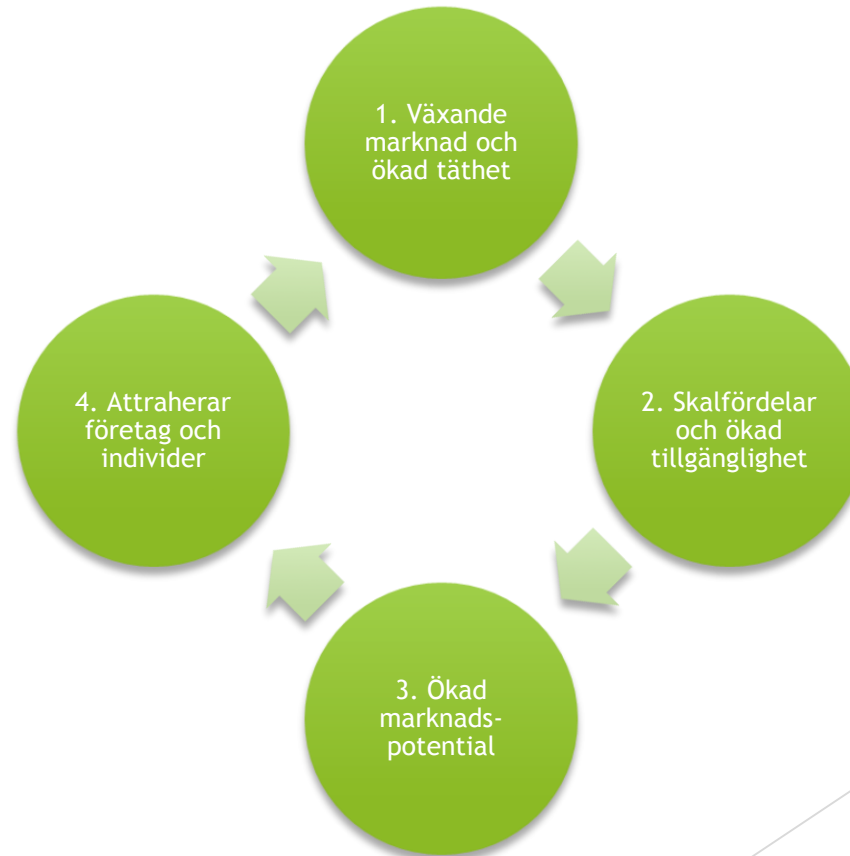
Den nya ekonomiska geografin - täthet ger fördelar

När skogs- och jordbruket rationaliserades och industrin växte fram skedde en inflyttning från landsbygd till tätorter. Under senare decennier har vi sett en liknande utveckling där framväxten av tjänstesamhället drivit på städernas tillväxttakt. Frågan är vad som påverkar ett företags lokalisering? Vad gör en plats attraktiv för företag?

Enkelt sagt lokaliserar sig ett företag där det förväntas få mest fördelar med hänsyn till kostnader och intäkter. Faktorer som påverkar kostnader och intäkter varierar beroende på vilken typ av företag vi studerar. En historiskt sett avgörande faktor är dock transportkostnader. Om en plats erbjuder låga transportkostnader till olika marknader ökar attraktiviteten. Ett företag vill således vara lokaliserat nära sina kunder.

De senaste decennierna har transportkostnaderna för varor dock minskat kraftigt vilket ökat varuproducerande företags rörlighet. För tjänste- och serviceföretag är det dock inte varor som är den främsta insatsvaran utan människor. För att få så låga transportkostnader som möjligt, i egenskap av service- och tjänsteföretag, är det därför fördelaktigt att lokalisera sig i närheten av större befolkningskoncentrationer. Denna process leder till en koncentrerings av både människor och verksamheter och driver på städernas tillväxt.

Modell: Den nya ekonomiska geografins drivkrafter

Städernas särskilda lokaliseringsfördelar

Det är inte endast låga transportkostnader som gör det attraktivt att lokalisera sig i närheten av större befolkningskoncentrationer. Ur tätheten uppstår även fördelar; så kallade agglomerationsfördelar. Mekanismerna bakom täthetsfördelarna är **delning**, **matchning** och **lärande**.

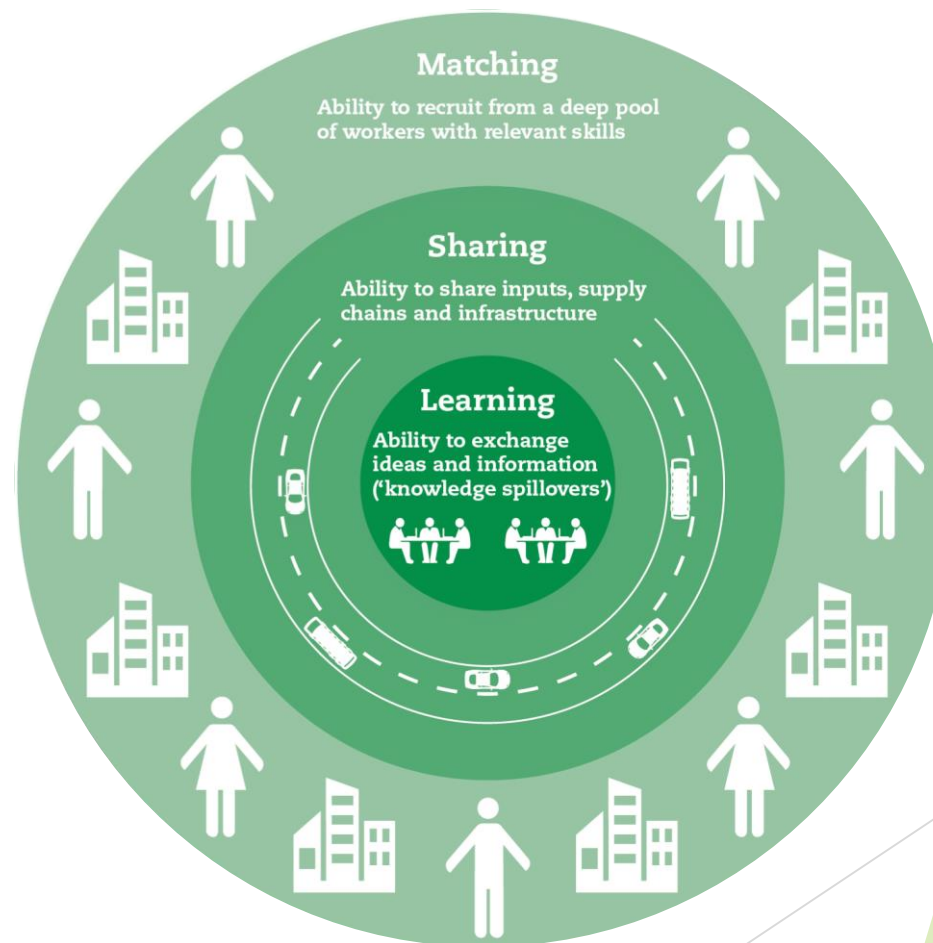
Delning för att företagen som ligger nära varandra kan dela kostnader för exempelvis fastigheter och infrastruktur. De delar även kundunderlag i och med att de är lokaliserade på samma plats där många människor bor.

Matchning för att tätheten av människor och företag gör det enklare både för företag och arbetstagare att finna varandra inom en begränsad yta. Ju fler människor, desto fler specialistkunskaper att tillgå. Ju fler företag, desto större omställningsmöjligheter för invånarna. En del näringar är helt beroende av att ligga nära befolkningskoncentrationer, exempelvis frisörer som inte kan transportera sina tjänster.

Lärande för att flera företag och många människor på en relativt liten yta förenklar kunskapsspridning då interaktionsytorna blir många.

Sammantaget leder dessa mekanismer till en positiv spiral för befolkningstäta geografier, vilket är en förklaring till att en allt större del av befolkningen lever i en stad och att den huvudsakliga jobbtillväxten sker där.

Modell: Agglomerationsfördelarnas delkomponenter

Glesa geografiers särskilda lokaliseringsfördelar

En del näringar är **platsbundna** och beroende av de råvaror som finns på en viss plats, exempelvis när det gäller mineraler men även skogs- och jordbruk. Även företag inom turistsektorn är ofta platsbundna, exempelvis när det gäller naturturism. En del företag är även bundna till en specifik plats med anledning av att platsen i sig utgör själva varumärket eller är en viktig del av företagskonceptet ("place of origin").

Men det är inte endast platsbundna naturresurser som gör befolkningsglesa geografier attraktiva för lokalisering. Ytstora verksamheter, exempelvis industrier, är i regel placerade utanför tätbefolkade geografier där markpriserna är billigare. Varuproducerande verksamheter, med varor som går att transportera över stora areal, är i viss mån inte heller lika beroende av ett stort befolkningsunderlag i den direkta närheten utan kunderna kan finnas långt borta.

För företag inom varuproduktion att lokalisera sig nära företag inom samma bransch då detta ger skalfördelar och samarbetsmöjligheter mellan olika leverantörer och tillgång till branschspecifik kompetens. För befolkningsglesa geografier kan därför särskilda specialiseringar medföra täthetsfördelar inom en specifik bransch, vilket gör geografien attraktiv för lokaliseringar av företag som verkar inom den aktuella branschen. Detta kan benämnas som **samlokaliseringsfördelar** snarare än urbaniseringsfördelar.

Modell: Platsbundna etableringar i Kronoberg efter orsak

Kluster

- Möbelriket
- Maskinindustri

"Place of origin"

- Kosta
- IKEA

Naturresurser

- Skogsindustrin
- Zipline i Uppvidinge

Regionförstoring för minskad sårbarhet

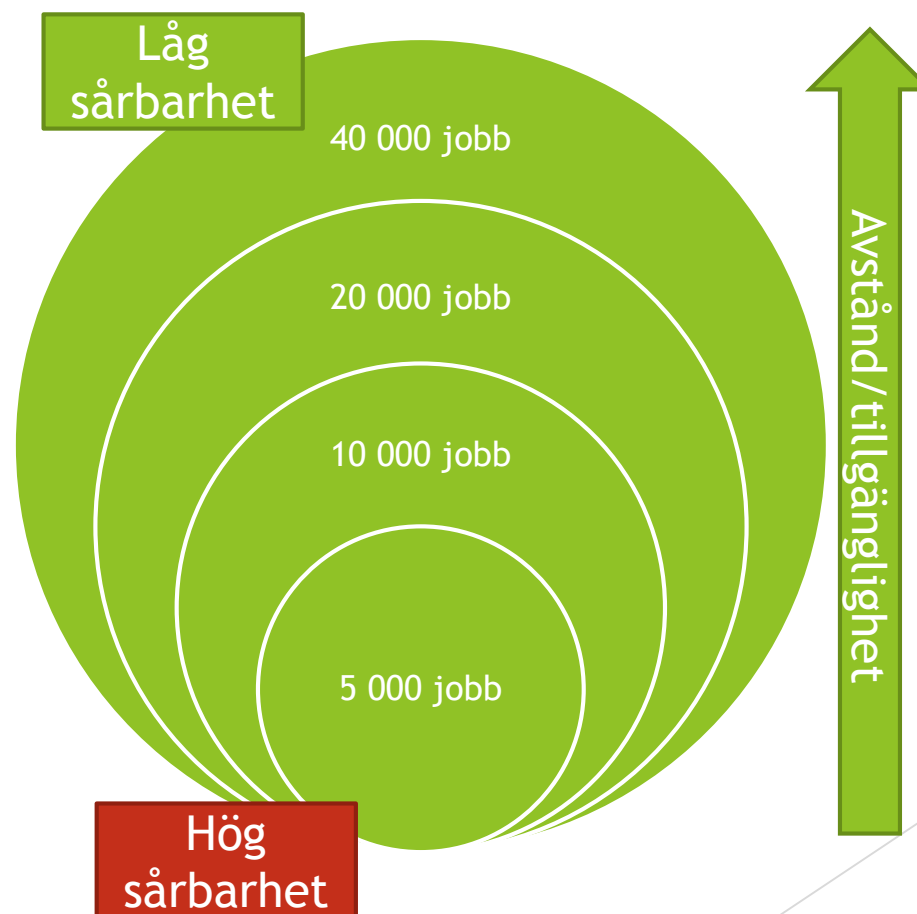
En kommun eller ort som har längre avstånd till en större arbetsmarknad är betydligt mer sårbar för branschspecifika nedgångar. Kan inte invånarna finna nytt arbete inom rimligt pendlingsavstånd finns en stor risk att folkmängden på sikt minskar.

Ur ett regionalt perspektiv är det viktigaste att balansen mellan arbete och bostadsmöjligheter finns inom en funktionell arbetsmarknadsregion och inte inom en kommun. Kommunerna är administrativa enheter, en arbetsmarknadsregion en återspeglning av hur människor faktiskt bor och arbetar. För invånaren är det väsentliga att denne kan hitta ett arbete som går att ta sig till och från inom rimlig tid från sin bostad.

Därför är det önskvärt att arbetsmarknadsregionerna blir så stora som möjligt. Ju större arbetsmarknadsregioner, desto fler blir valmöjligheterna både för arbetstagare och arbetsgivare. Stora arbetsmarknadsregioner skapar med andra ord täthetsfördelar och god omställningsförmåga.

Dock innebär inte detta att pendling och regionförstoring kommer att vara verktyget för alla delar av landet som befinner sig under någon slags omställning. Alla områden i landet har inte förutsättningarna att bli en del av en större arbetsmarknad. För dessa områden återstår alternativet att hitta vägar till att skapa en lokal arbetsmarknad som klarar den globala konkurrensen.

Modell: Effekter av regionförstoring

2 Utvecklingen i Sverige och Kronoberg sedan 1990

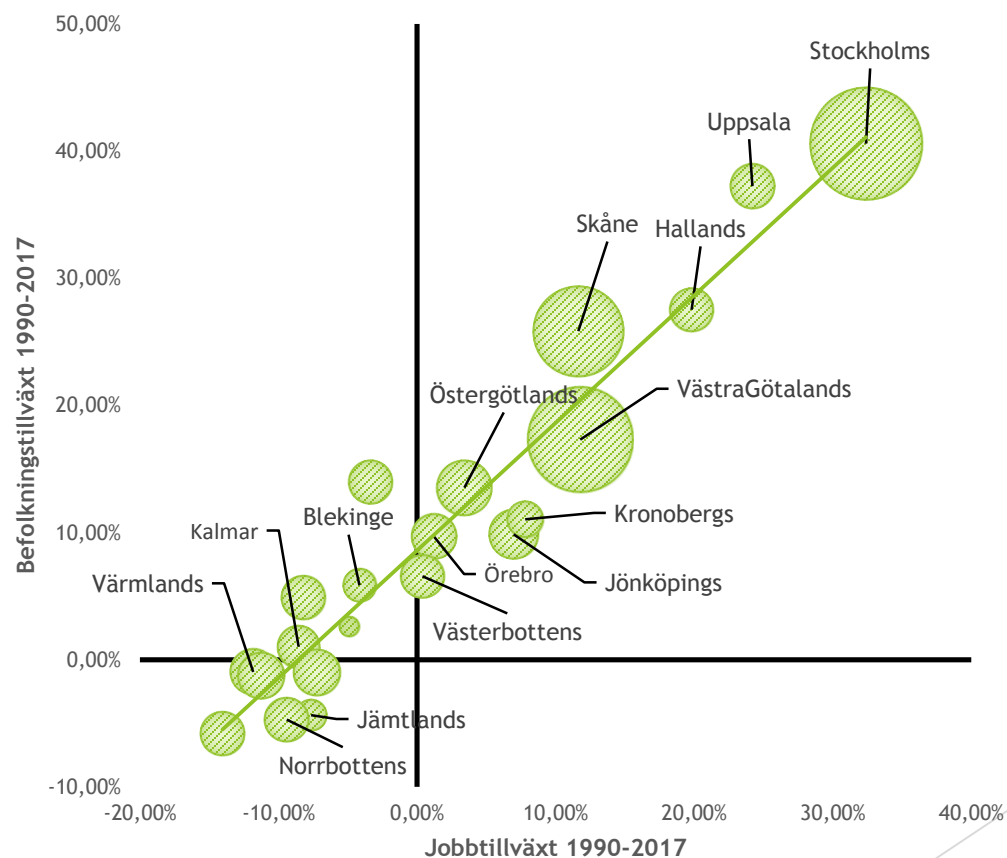
Regional obalans - storstadsregionerna drar ifrån

Sedan nittiotalet har storstadsregionerna i Sverige stått för en betydande andel av befolknings- och jobbtillväxten. År 1990 fanns hälften av alla jobb i riket i någon av de tre storstadsregionerna och 48 procent av alla invånare bodde där. Mellan 1990-2017 stod de för 85 procent av jobbtillväxten i landet och för 76 procent av befolkningstillväxten. Med andra ord har storstadsregionernas relativa betydelse ökat avsevärt under denna period.

Knappt hälften av regionerna har haft en jobbtillväxt sedan nittiotalskrisen. Sett till struktur och förutsättningar sticker Kronobergs- och Jönköpings län ut i sammanhanget. Det är två industriintensiva regioner som har lyckats skapa en tillväxt under perioden. I övrigt är det framförallt storstadsregionerna och till dem näraliggande regioner som gjort samma resa.

Att Kronobergs län haft en god jobbtillväxt över tid beror på att: 1) länet hade en mycket god konkurrenskraft inom industrin mellan 1990-2007, antalet arbeten minskade inte i den omfattning som förväntat, 2) tillväxten inom service- och tjänstesektorn har kompenserat för de jobb som försvunnit inom industrisektorn.

Diagram: Befolknings- och jobbtillväxt 1990-2017

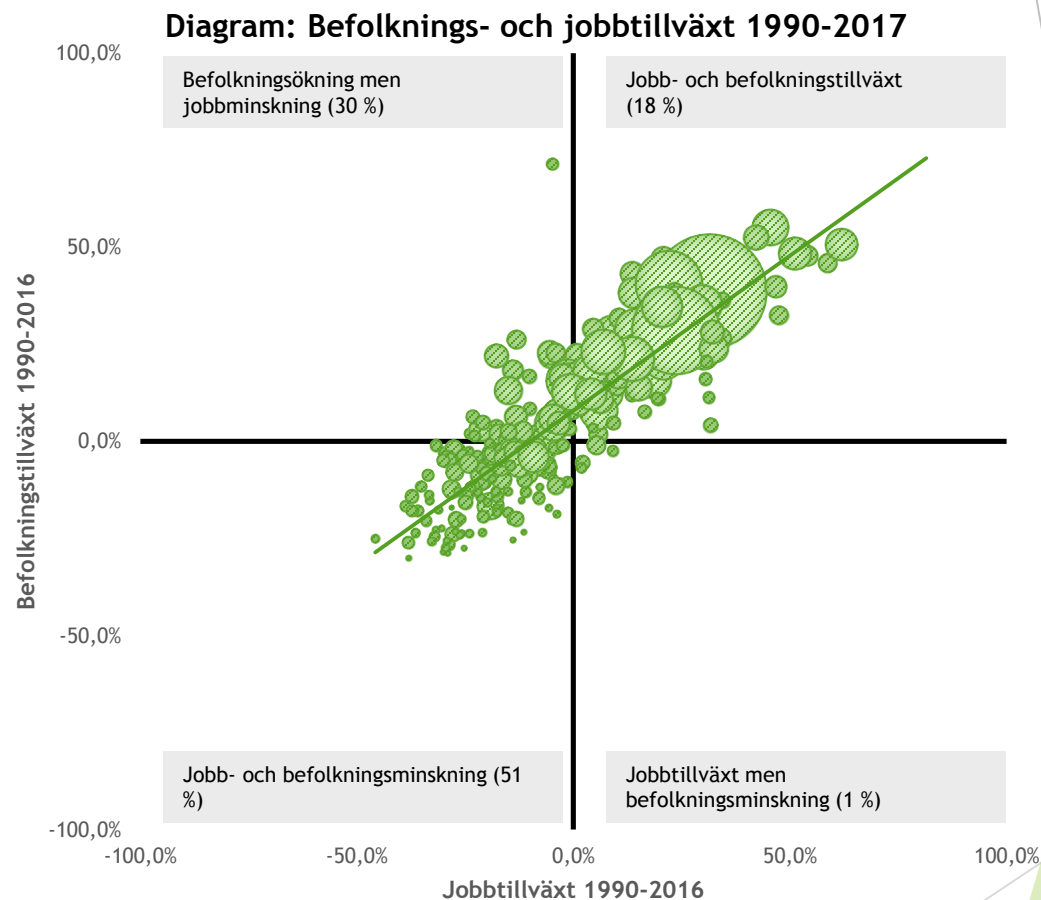

Cirklarnas storlek är baserad på antal jobbtillfällen som finns i aktuell geografi

Många mindre kommuner krymper

Tillväxten i Sverige är inte jämnt fördelad. Sedan nittioalet har Sverige haft en relativt god jobb- och befolkningstillväxt. Trots detta har hälften av kommunerna haft en negativ befolknings- och jobbutveckling under denna period. Endast 18 procent av kommunerna har haft både en jobb- och befolkningstillväxt under perioden.

Utvecklingen visar att flera kommuner har haft svårt att ställa om sedan nittiotalskrisen. Det är särskilt de mindre kommunerna som har haft denna problematik. De försvunna arbetstillfällena inom industrisektorn har inte till fullo vägts upp av tillväxten inom andra branscher. Detta har resulterat i antalet försörjningsmöjligheter i de mindre kommunerna har minskat men ökat i de större städerna.

Cirklarnas storlek är baserad på antal jobbtillfällen som finns i aktuell geografi

Inomregionala skillnader i Kronobergs län

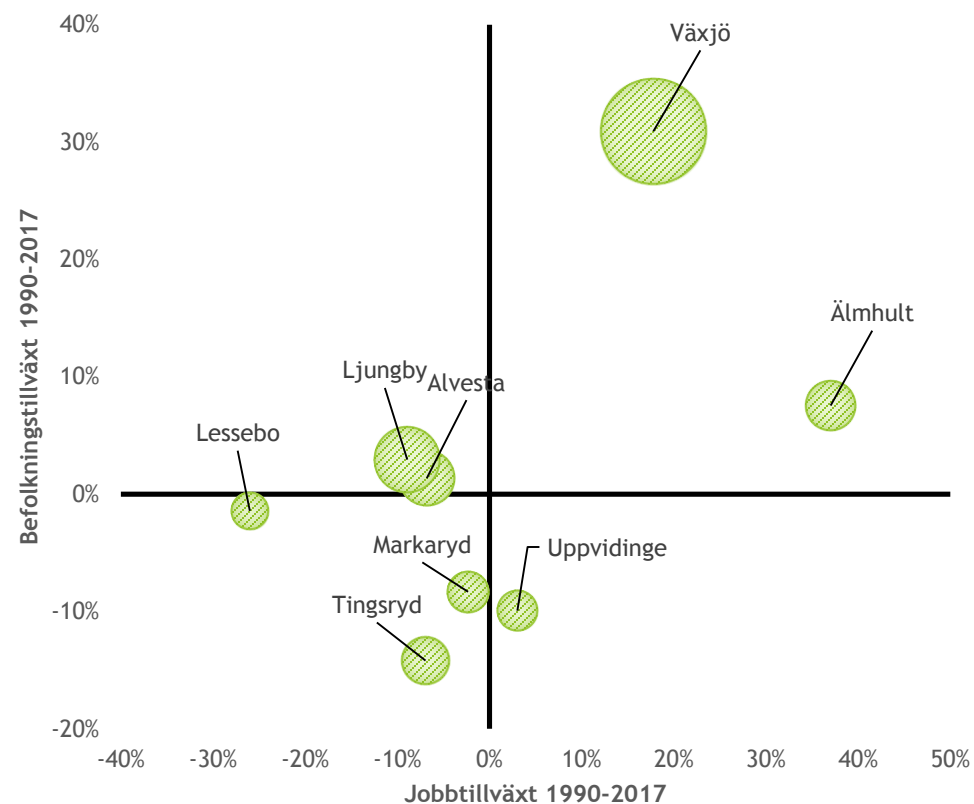
Precis som i riket har tillväxten i länet, mellan 1990-2017, varit koncentrerad till ett fåtal kommuner. Älmhults- och Växjö kommun stod för 97 procent av tillväxten under perioden. Resterande procent har Uppvidinge kommun stått för.

Ser vi istället till utvecklingen mellan 2007-2017, som omfattar finanskrisen, har 99,5 procent av jobbtillväxten i länet skett i Älmhults- och Växjö kommun. Förutom de båda kommunerna är det endast Markaryds kommun som hade fler jobb 2017 än 2007.

Variationerna mellan kommunerna i länet beror till stora delar på olikheter i näringslivsstrukturen. Sedan nittioalet och finanskrisen har industrisektorn, generellt sett, haft en svag utveckling mätt i antal jobb. Detta har resulterat i minskat antal försörjningstillfällen i framförallt de mindre kommunerna i länet. Detta är en delförklaring till den svaga befolkningstillväxten i dessa kommuner.

I Älmhults- och Växjö kommun är service- och tjänstesektorn stora. Detta är de två sektorer som har stått för jobbtillväxten i Sverige de senaste decennierna. I Växjö har även den offentliga sektorn bidragit till jobbtillväxten, bland annat genom att universitetet expanderat.

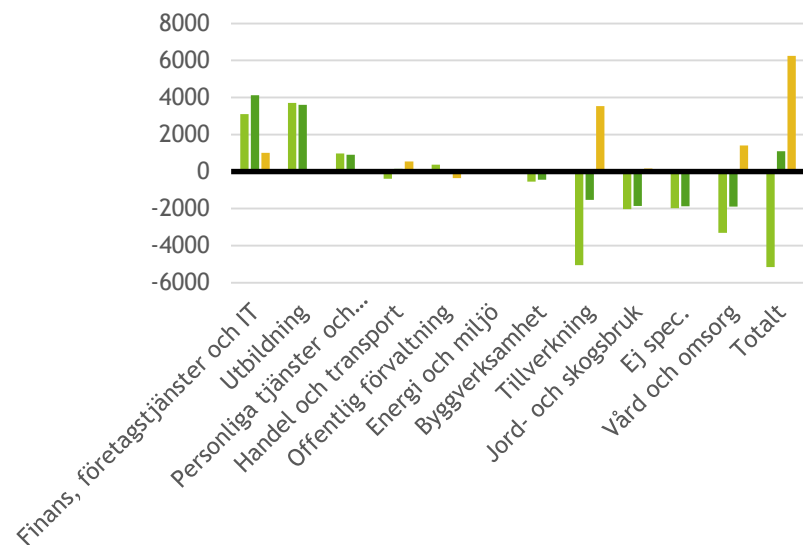
Diagram: Befolknings- och jobbtillväxt 1990-2017

Cirklarnas storlek är baserad på antal jobbtillfällen som finns i aktuell geografi

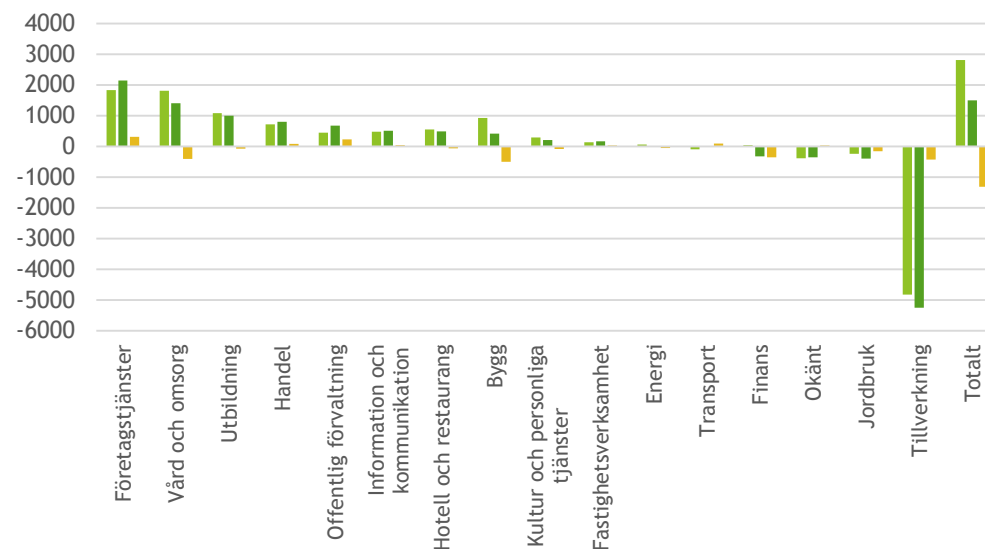
Länet har inte presterat över förväntan de senaste åren

Diagram: Shift-share Kronobergs län, 1990-2007

■ Förväntat utfall ■ Faktisk förändring ■ Regional prestation

Diagram: Shift-share Kronobergs län, 2007-2016

■ Förväntat utfall ■ Faktiskt utfall ■ Regional komponent

Ovan diagram är ett utfall av en så kallad shift-share analys. En sådan analys identifierar dels inom vilka branscher länet har växt, dels hur väl länet har presterat i förhållande till riket. Detta oavsett om branschen i sig har växt eller minskat. För en bransch kan ha haft en god konkurrenskraft trots att den har minskat. Genom denna typ av analys kan vi identifiera hur Kronobergs län har växt och hur länet har presterat i förhållande till ett förväntat utfall. De skillnader som kan ses i analysen är intressanta för de indikerar branscher och sektorer där länet har en särskild för- eller nackdel som inte kan förklaras med den övergripande nationella konjunkturen eller branschens konjunktur som helhet.

Resultatet visar att stora delar av länets tillväxt 1990-2007 kan tillskrivas tjänstesektorn, både den privata och offentliga. Högst var tillväxten inom företagstjänster och IT, följt av utbildning och personliga tjänster. Att notera är dock att länet den regionala prestationen var som starkast inom tillverkningssektorn - detta trots att sektorn minskade. Sammanfattningsvis kan länets starka tillväxt mellan 1990-2007 förklaras med att: 1) Tillväxt i linje med eller över förväntan inom näringar där nya jobb växte fram, 2) Stark motståndskraft inom näringar där antalet anställda som helhet minskade, exempelvis tillverkningssektorn. Tabellen visar exempelvis att om länet följt rikstrenden skulle antalet anställda inom industrin under denna tid ha minskat med nästan 5 000 personer istället för de 1 500 personer som blev det faktiska utfallet.

Kronobergs län hade en starkare jobbtillväxt än riket mellan 1990-2007. Men mellan 2007-2016 har antalet sysselsatta i länet endast ökat med 1,7 procent, i riket uppgick nivån till 7,3 procent. Det kan finnas flera förklaringar till varför länets tillväxttakt i relation till riket har avtagit under denna period. 1) koncentration till storstäder och ökade skillnader, 2) kompetensförsörjningsproblematik, 3) att den kritiska massan inom industrin minskar kan resultera i att köpkraften till andra sektorer minskar, 4) av detta följer att länets tjänstesektor är mer beroende av industrin än vad som är fallet i storstäderna där den är mer "konsumentbaserad" och riktad till det stora befolkningsunderlaget.

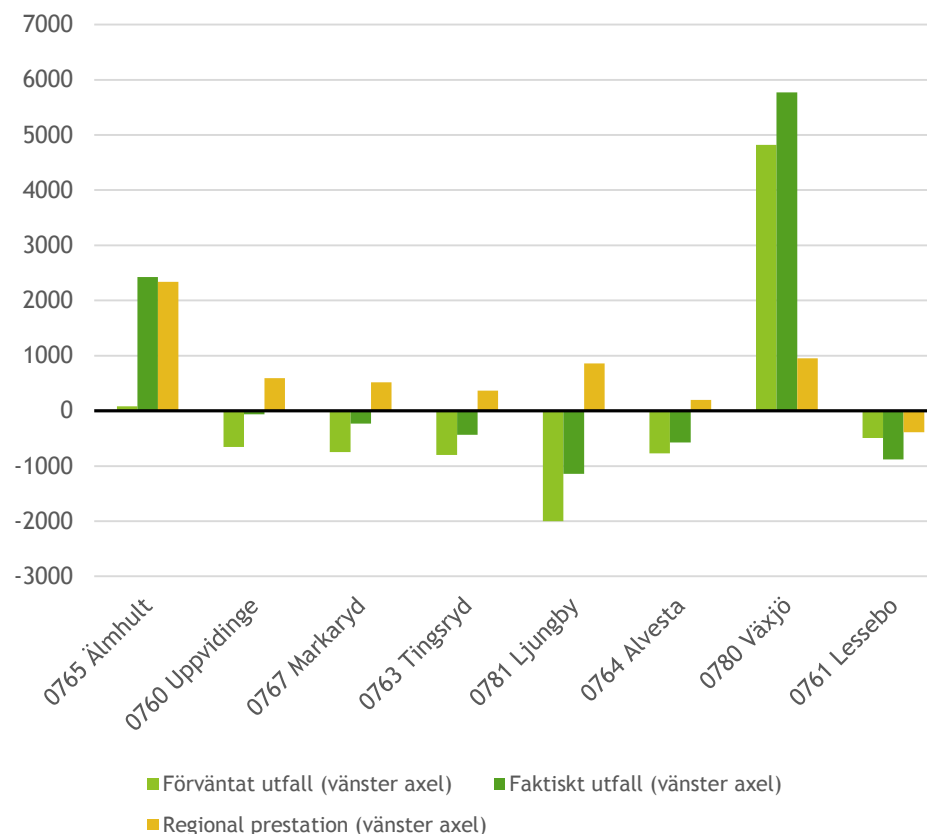
Kommunerna presterar väl efter förutsättningarna

Kronobergs län består av åtta kommuner med vida skilda förutsättningar sett till geografisk placering, befolkningsunderlag och branschstruktur. För att beskriva utvecklingen i dem och bedöma huruvida den har varit över eller under förväntan behöver vi därför identifiera relevanta jämförelsegrupper. Därför har vi delat in kommunerna i Sverige i fyra olika grupper, exklusive storstadskommunerna. Grupperna är baserade på hur stor andel av arbetskraften som var verksamma inom industrin 1990.

Antagandet bakom detta är att kommuner med ett visst antal sysselsatta inom industrin tenderar att ha liknande förutsättningar och branschstruktur. Om kommunen har haft en högre jobbtillväxt än jämförelsegruppen indikerar det att kommunen, givet förutsättningarna, presterat väl över tid.

Diagrammet till höger visar att samtliga kommuner i länet, förutom Lessebo, har - givet förutsättningarna - presterat över förväntan mellan 1990-2017. I de mindre kommunerna har man "räddat" kvar fler jobb än förväntat och i Älmhults- och Växjö kommun har jobben ökat mer än förväntat.

Diagram: Förväntad och faktiskt jobbtillväxt 1990-2017

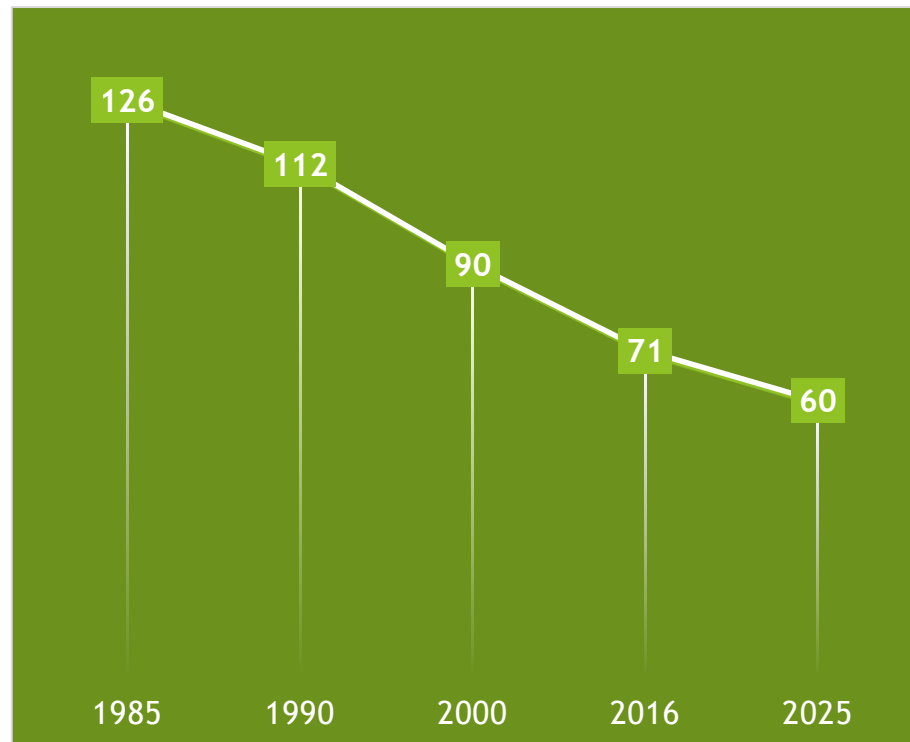
Färre arbetsmarknadsregioner

Den starka koncentrationen av jobbtillväxten har förändrat geografien i Sverige. Pendlingen över kommungräns har ökat markant och framförallt är det pendlingen till större städer som ökar. För en kommun som drabbas av nedläggningar och minskat antal försörjningsmöjligheter finns det i grunden tre utfall:

- 1) Invånarantalet minskar då de gamla jobben inte ersätts med nya
- 2) Invånarantalet ökar genom att man kopplar upp sig till större arbetsmarknadsregioner vilket ökar tillgängliga försörjningsmöjligheter
- 3) Invånarantalet ökar genom att nya arbeten växer fram inom kommunens gränser

Sedan 1985 har antalet arbetsmarknadsregioner i Sverige halverats. Detta innebär att rörligheten över kommungränser ökat. Dels beror detta på en tilltagande jobbkoncentration, dels på förbättrade kommunikationsmöjligheter. Men det handlar även om förändrade attityder till hem och arbete. Idag är man mer villig att resa en bit för att få bo som man vill och ha ett arbete som man trivs med.

Diagram: Antal arbetsmarknadsregioner i Sverige

3 Länets arbets- marknadsregioner

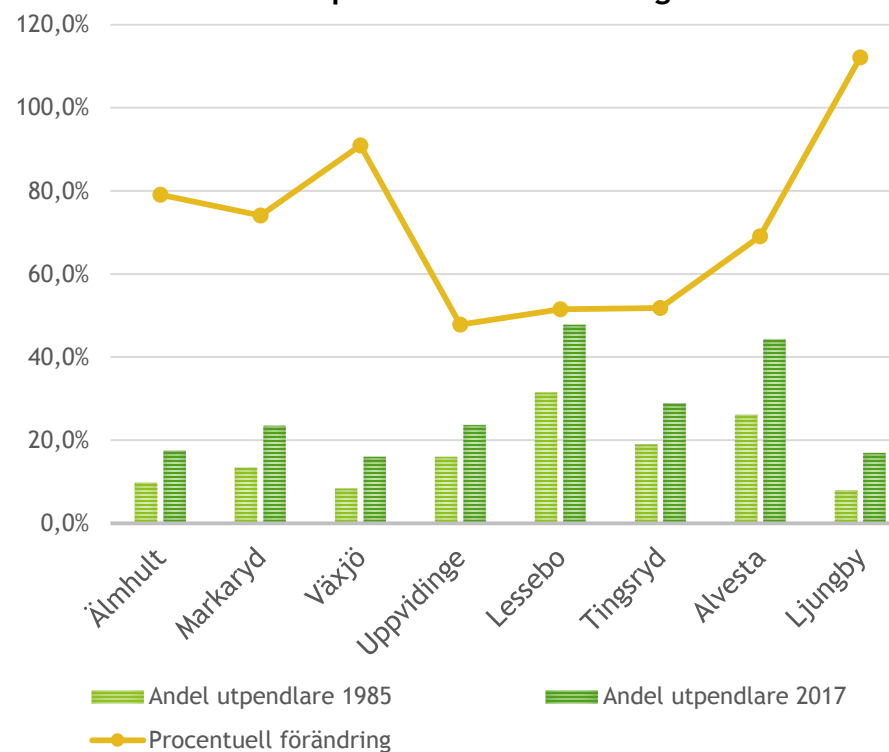
Det finns tre arbetsmarknadsregioner i Kronobergs län

Det finns tre arbetsmarknadsregioner i Kronobergs län; Växjö, Älmhult samt Ljungby. Jämfört med 1985 har pendlingen i länet ökat kraftigt, delvis som en följd av en ökad koncentration av arbetstillfällena i länet. Vi reser mer och längre än förut och den ekonomiska geografin har blivit större. Tidigare var det helt enkelt betydligt vanligare att bo och arbeta i samma kommun än vad det är idag.

Detta innebär att vi inte kan använda kommunindelningar när vi studerar näringslivets och arbetsmarknadens utveckling. Istället behöver vi använda indelningar som är baserade på hur människor faktiskt rör sig. I exempelvis Alvesta- och Lessebo kommun arbetar nästan hälften av invånarna i en annan kommun. Om vi endast studerar utvecklingen inom dessa kommuner blir det missvisande då invånarna är lika beroende av arbetsmarknader utanför kommungränserna.

Ur ett regionalt perspektiv är det egentligen ointressant inom vilka kommuner tillväxten sker. Det viktiga är att regionen som helhet växer och att regionens invånare har en god tillgänglighet till arbetena.

Diagram: Andel som pendlar över kommungräns för att arbeta och procentuell förändring 1985-2017

Växjö är den största arbetsmarknadsregionen i länet

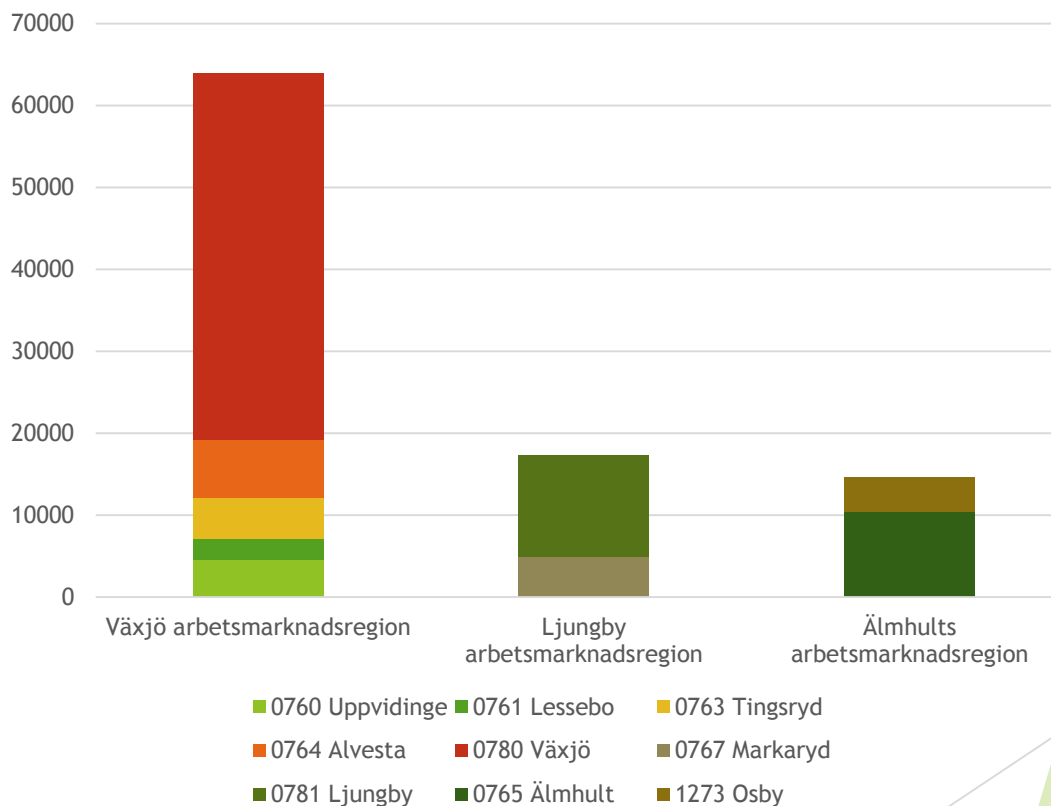
Diagrammet till höger visar hur många arbetstillfällen som finns inom respektive arbetsmarknadsregion i länet och hur de fördelar sig mellan kommunerna.

Den i särklass största arbetsmarknadsregionen i länet är Växjö som består av fem kommuner. Totalt finns det 64 000 jobb inom regionen varav 70 procent av dem är lokaliserade i Växjö kommun.

Länets näst största arbetsmarknadsregion är Ljungby som förutom Ljungby kommun består av Markaryds kommun. Det finns 17 350 jobb i denna region och 71 procent är belägna i Ljungby kommun.

Älmhults arbetsmarknadsregion består av kommunerna Älmhult och Osby. Det är, med 14 600 jobb, länets minsta arbetsmarknadsregion.

Diagram: Antal sysselsatta inom respektive arbetsmarknadsregion 2017

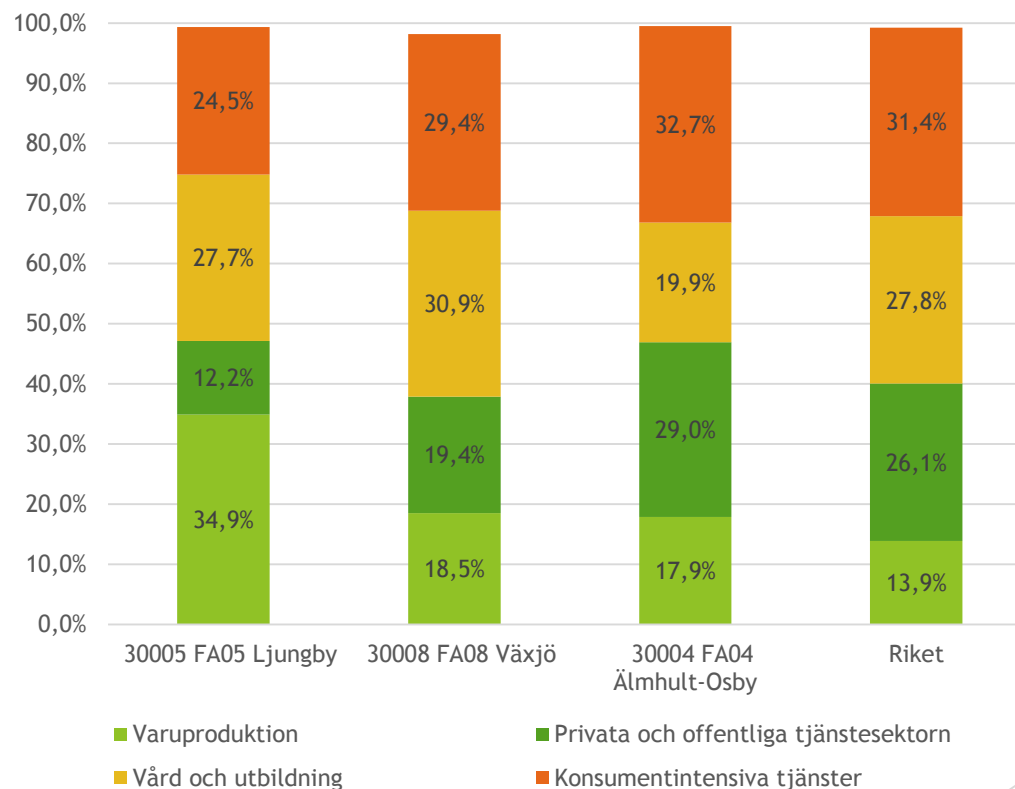
Industriintensiva arbetsmarknadsregioner

Branschstrukturen i länets arbetsmarknadsregioner skiljer sig från rikets struktur. Framförallt är det koncentrationen till varuproduktion i de olika regionerna som skapar differensen.

Detta är särskilt tydligt i fallet Ljungby, där mer än en tredjedel av arbetstillfällena är inom varuproduktion. Branschstrukturen i regionerna Växjö och Älmhult är mer lik rikets struktur, men det finns fortsatt olikheter.

I Växjö arbetsmarknadsregion arbetar fler än i riket inom varuproduktion och en lägre andel inom den privata- och offentliga tjänstesektorn. I Älmhults arbetsmarknadsregion är den största skillnaden i relation till riket att färre arbetar inom vård- och utbildning. Men även i Älmhult är det fler som arbetar inom den varuproducerande sektorn.

Diagram: Branschstruktur i regionerna fördelat efter antal sysselsatta 2017

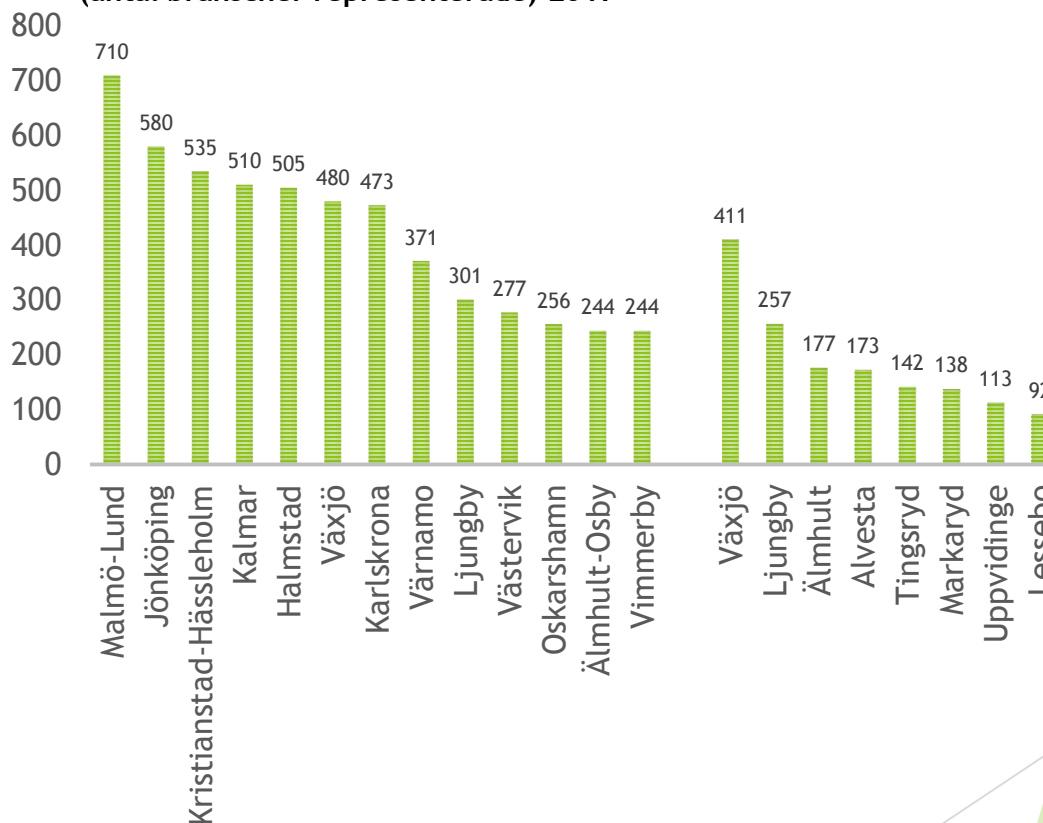

En stor branschbredd skapar motståndskraft

En huvudanledning till att regionförstoring är något eftersträvänsvärt är att branschbredden ökar och därmed minskar sårbarheten för de ingående geografierna. Ju större arbetsmarknadsregion, desto större branschbredd. Ser vi till de enskilda kommunerna i Kronobergs län har de, förutom Växjö, en ytterst begränsad branschbredd och därmed en relativt hög sårbarhet.

Studerar vi istället arbetsmarknadsregionerna i länet ser läget något bättre ut, särskilt när det gäller Växjö arbetsmarknadsregion som har en branschbredd i likhet med de större grannregionerna. I Älmhults- och Ljungby arbetsmarknadsregion är dock branschbredden betydligt mindre än i flera av grannregionerna, särskilt jämfört med de större regionerna.

Diagram: Branschbredd i respektive region
(antal branscher representerade) 2017

Lönesumman i Älmhult har ökat mest i Sverige

Lönesumman mäter hur mycket lön som har betalats ut inom en geografi. Måttet är intressant att studera för att det utgår från registerdata och är mått på hur mycket medel som med säkerhet tillfaller en geografi. När man studerar BNP eller BRP är det inte säkert att de registrerade värdena tillfaller eller hamnar i regionen - de kan lika gärna investeras någon annanstans.

Under den senaste tioårsperioden har Älmhults arbetsmarknadsregion haft den högsta tillväxten, sett till lönesumma, i hela riket. Totalt ökade den med över 60 procent, vilket var långt över riksgenomsnittet som låg på 47 procent. I Växjö ökade lönesumman under samma period med 39 procent och i Ljungby med 28 procent. Med andra ord har både Växjö- och Ljungby arbetsmarknadsregion legat under riksgenomsnittet denna period. Troligen beror detta på att industrisektorn drabbades hårt av finanskrisen.

Studerar vi istället den senaste treårsperioden ser bilden något annorlunda ut. Även under denna period hade Älmhult landets högsta tillväxt. Men även Växjö låg över riksgenomsnittet. Ljungby kommun låg under snittet för riket men gick från placering 59 till 21.

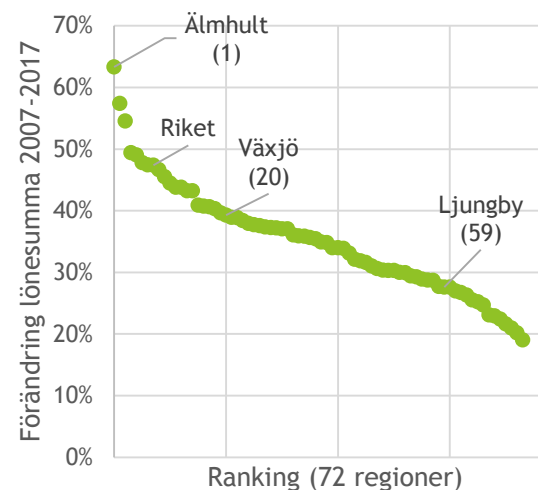

Diagram: Förändring i utbetald lönesumma 2007-2017

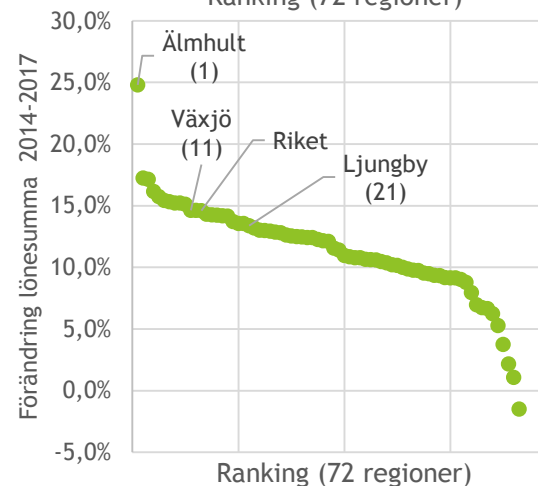

Diagram: Förändring i utbetald lönesumma 2014-2017

God jobbtillväxt i Älmhult och Växjö

Under den senaste tioårsperioden har ingen av arbetsmarknadsregionerna i länet haft en jobbtillväxt i nivå med riksgenomsnittet. Detta beror framförallt på att de tre storstadsregionerna har haft en mycket hög tillväxttakt under perioden.

Älmhults arbetsmarknadsregion hade den högsta jobbtillväxten i länet under perioden 2007-2017. Med en tillväxt på 8 procent placerade sig regionen på plats åtta jämfört med övriga arbetsmarknadsregioner. Näst högst jobbtillväxt under denna period hade Växjö (5 procent). Notera att trots endast Växjö kommun har ökat antal jobb under denna period har ökningen varit tillräcklig för att balansera jobbminskningen i övriga kommuner inom arbetsmarknadsregionen. I Ljungby arbetsmarknadsregion minskade antalet arbetstillfällen mellan 2007-2017 med 4 procent.

Ser vi till den senaste treårsperioden har både Älmhult och Växjö haft en högre tillväxt än riksgenomsnittet. Ljungby har dock haft en betydligt lägre.

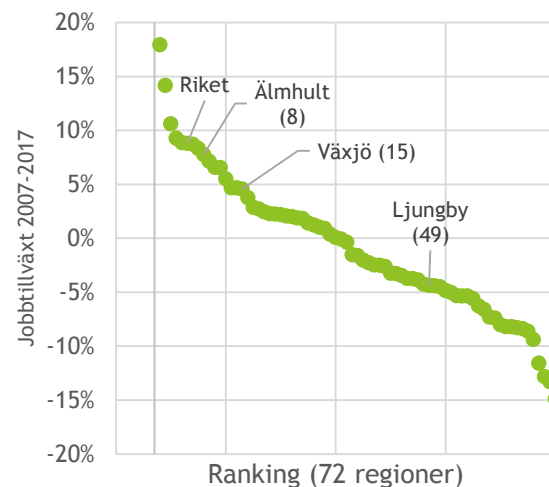

Diagram: Förändring i antal jobb 2007-2017

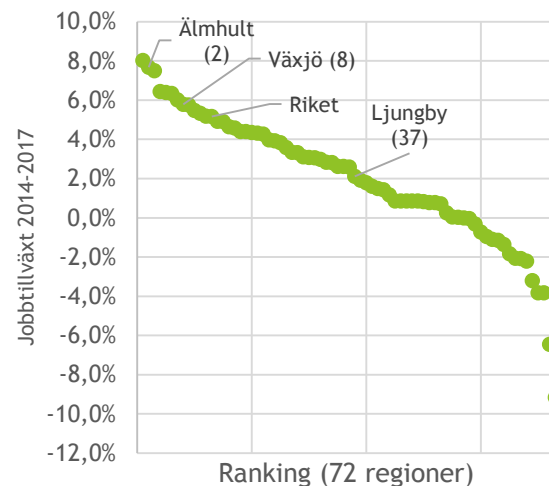

Diagram: Förändring i antal jobb 2014-2017

Stora skillnader i produktivitetsutveckling

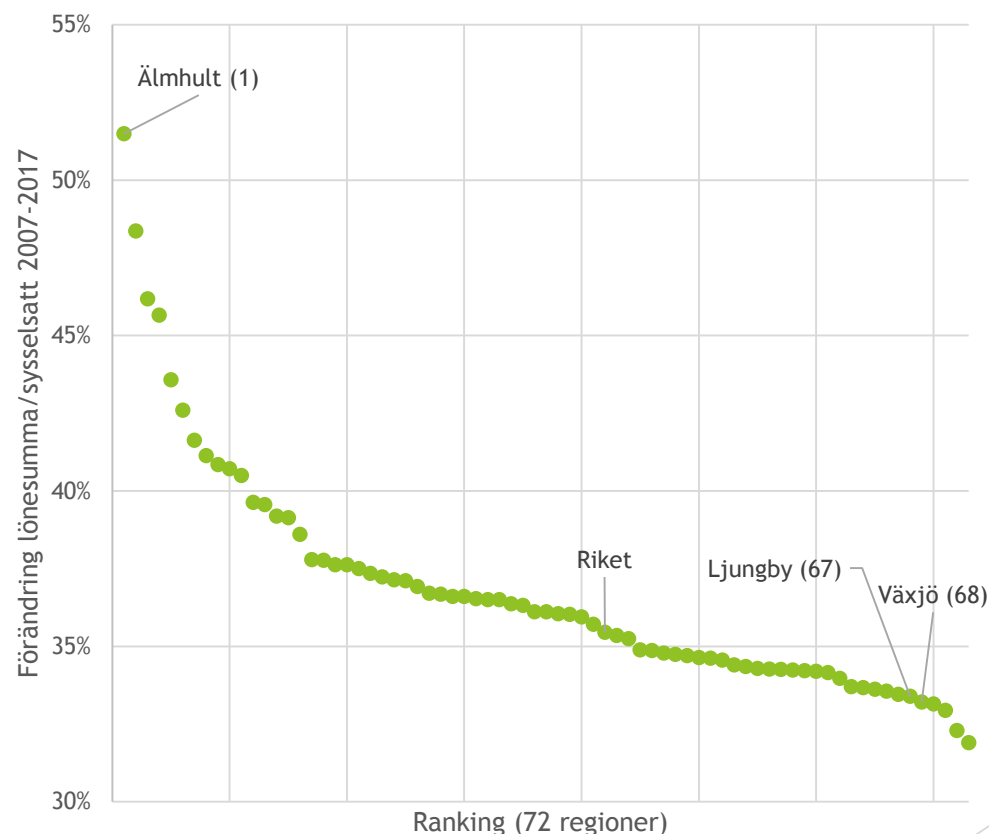
Lönesumman per anställd är ett mått på produktiviteten inom en geografi. Om lönen per anställd ökar indikerar detta en högre produktivitet.

Ser vi till arbetsmarknadsregionerna i länet är bilden splittrad. Älmhult hade en mycket hög produktivitetsutveckling under den senaste tioårsperioden. En förklaring är att antalet högkvalificerade arbeten i regionen har ökat under perioden. Högkvalificerade arbeten indikerar i sin tur regionen har en hög produktivitet.

I Ljungby och Växjö har produktivitetsutvecklingen varit betydligt svagare. I Ljungby, som är en industriintensiv region, skulle man annars kunnat förvänta en högre produktivitetsökning under perioden. För efter Älmhult ligger andra industriintensiva regioner som har haft en svag jobbutveckling. Kombinationen jobbminskning och en svag produktivitetsutveckling innebär i regel att de gamla jobben inte ersatts med färre avancerade tjänster. Det kan även vara så att högproduktiva tjänster försvunnit från regionen och inte blivit ersatta.

I Växjö arbetsmarknadsregion är det något mer komplext. Regionen har under den aktuella perioden haft en jobbtillväxt men svag produktivitetsutveckling. Det kan bero på att många av jobben växt fram inom branscher med låg produktivitet, exempelvis service. Exempelvis ligger Stockholmsregionen på plats 66 i denna ranking.

Diagram: Produktivitetstillväxt (Lönesumma/sysselsatt) 2007-2017

Index: Jobb- och produktivitetstillväxt 2007-2017

Diagram: Jobbtillväxt 2007-2017 Index: 2007 = 100

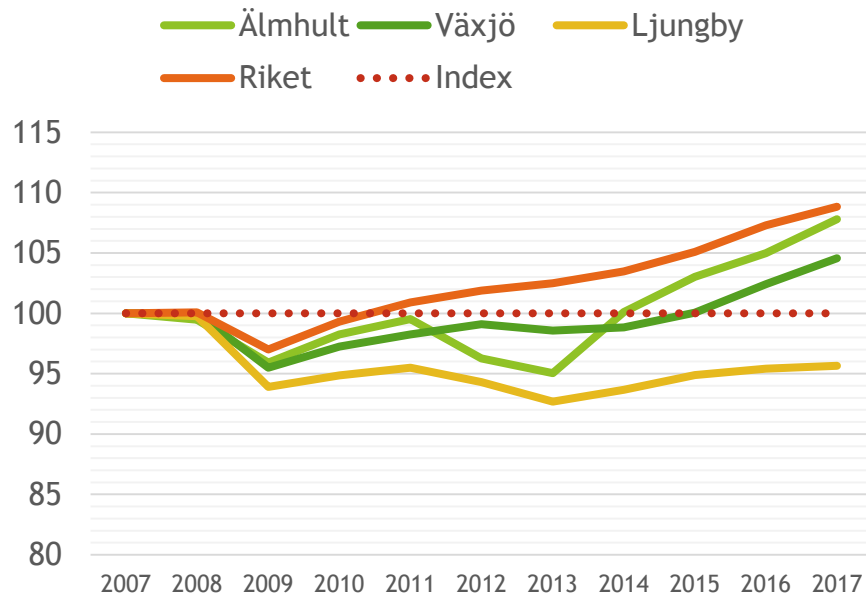
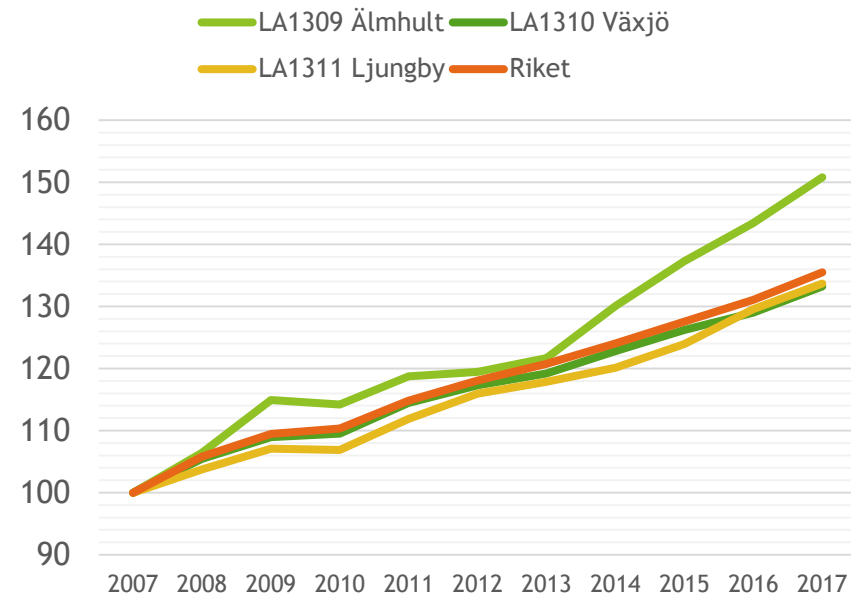

Diagram: Produktivitetstillväxt 2007-2017 Index: 2007 = 100

Diagrammen ovan visar den indexerade jobb- och produktivitetsutvecklingen i de tre arbetsmarknadsregionerna och riket under den senaste tioårsperioden. Utifrån diagrammen kan vi konstatera att samtliga tre regioner under denna period har haft en svagare jobbtillväxt än riket sedan finanskrisen. Även om Växjö- och Älmhult har växt har de växt mindre än riket. Det är först under de senaste åren de båda regionerna har haft en tillväxttakt i nivå med riket. I Ljungby har återhämtningen sett till arbeten avstannat under de senaste åren.

Älmhult är den enda av regionerna som har haft en högre produktivitetstillväxt än riket under den senaste tioårsperioden. I de andra två regionerna har utvecklingen varit svagare än i riket. I Ljungby har takten dock ökat de senaste två åren. I riket uppgår lönesumman per anställd till 375 tkr per sysselsatt. Av regionerna har endast Älmhult en högre (400 tkr per sysselsatt). I Växjö ligger den på 347 tkr och i Ljungby på 340 tkr.

4 Utvecklings- möjligheter i Kronobergs län

Metod

Vid en jämförelse mellan olika regioner och variabler har vi i tidigare avsnitt sett att förutsättningarna i de olika arbetsmarknadsregionerna kan variera. För att ytterligare nansera dessa skillnader har vi valt att använda oss av en kvotjämförelse. Den så kallade Location quotient metoden (LQ) är sätt att kvantifiera "specialiseringen/koncentrationen" av ett visst kluster, t ex en bransch, yrkesgrupp eller demografisk grupp, inom ett givet område. Mer precist beskrivet kan man säga att "lokaliseringkvoten" är ett förhållande som jämför en region till en större referensregion enligt någon egenskap eller tillgång.

I denna rapport har vi valt att beräkna lokaliseringkvoten genom att jämföra andelen av den regionala sysselsättningen för en bransch med motsvarande andel i den nationella sysselsättningen. För att illustrera: antag att handel av motorfordon (SCB, SNI 2007, U22) står för 2% av alla regionala arbetstillfällen men endast 0,5% av de nationella. Regionens lokaliseringkvot för handel av motorfordon skulle då vara $(0,02 / 0,005) = 4$, vilket innebär att motorfordonshandeln sysselsätter 4 ggr fler i regionen än i riket som genomsnitt.

Utöver "lokaliseringkvoten" har vi också beräknat hur sysselsättningen har förändrats inom respektive bransch i regionen och sedan lagt in resultaten i en fyrfältsmatris. (se figur i nästa avsnitt). I detta diagram kan vi nu utläsa vilka branscher i regionen som har en "hög" respektive "låg" specialiseringsgrad jämfört med övriga Sverige samt hur dessa branscher utvecklats sysselsättningsmässigt.

Beroende på var branscherna som hamnar i matrisen så kan de betecknas som viktiga eller mindre viktiga för den regionala ekonomin samt om de växer eller minskar i betydelse. En bransch med en hög lokaliseringkvot men med ett litet antal jobb som dessutom minskar över tid kan tänkas vara viktig ur ett exportperspektiv, men är inte avgörande för regionens ekonomi. Motsvarande kan en bransch med en hög lokaliseringkvot samt en hög andel av den totala regionsysselsättningen men med en fallande sysselsättningsutveckling utgöra en sårbarhet för regionen.

Användningsområde för lokaliseringkvoten:

Att identifiera regionens mest "specialiserade och exportorienterade branscher".

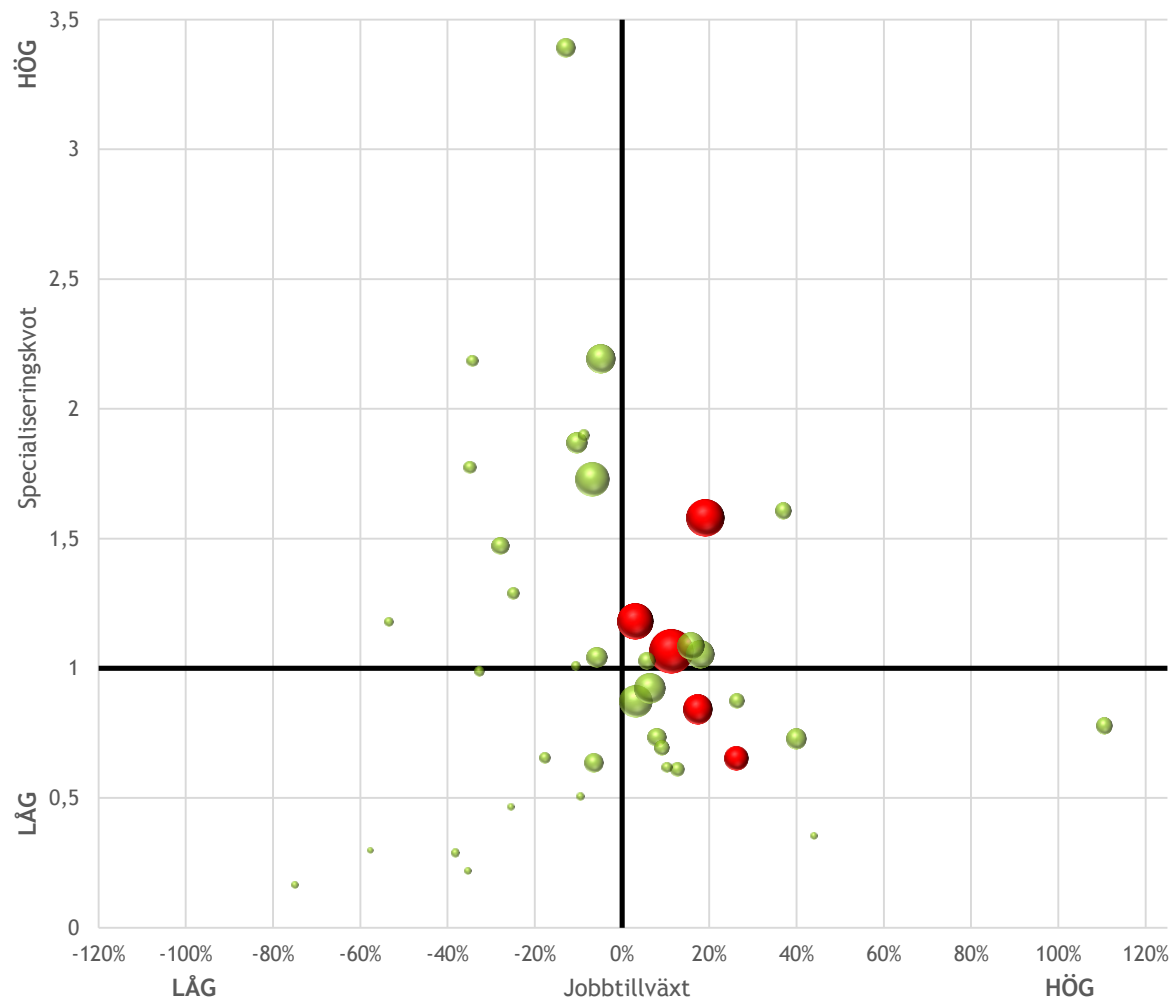
Att identifiera framväxande (emerging) exportindustrier som bidrar till regionens utveckling.

Att identifiera "krympande exportbranscher" som kan utgöra en risk för regionen och som kan vara i behov av omställning.

Tillväxtbranscher och strategier

Specialiseringskvot	HÖG	Branscher i denna ruta är i behov av uppmärksamhet - regionens betydelsefulla näringar tappar i betydelse! Om utvecklingen fortsätter finns en risk att regionens totala konkurrenskraft försvagas. Resultatet kan bli en smärtsam omställningsperiod. Strategier för att möta utvecklingen är: 1) stärka branschen, 2) utarbeta en plan för hur andra näringar ska kunna ersätta arbetstillfällena inom denna bransch, 3) stärka uppkopplingen till andra arbetsmarknadsregioner för att kompensera försvagningen på den egna arbetsmarknaden.	Branscher i denna ruta är ytterst viktiga för regionen. De är draglok för den totala jobbtillväxten och har särskilt goda förutsättningar i regionen. Strategier för branscher i denna ruta är att 1) bevara och bevaka branschernas ställning i regionen, 2) främja branschernas behov i form av kompetensförsörjning och andra utvecklingsförutsättningar, 3) stärka deras uppkoppling till interregionala marknader, 4) stärka deras koppling till forskning och utveckling inom området, 5) attrahera nya lokaliseringar av liknande branscher för att stärka agglomerations-/klusterfördelarna.
	LÅG	Branscher i denna ruta saknar i regel särskilt goda förutsättningar för att växa i regionen. Att notera är att detta antagande baserar sig på ett jämförande förhållningssätt - förutsättningarna är förmodligen sämre än i flera andra regioner. Det innebär inte nödvändigtvis att dessa branscher är oviktiga, däremot är de inte viktigast eller har de relativt sett bästa förutsättningarna. Exempelvis kan detta gälla för serviceföretag, beroende av ett stort befolkningsunderlag, i mindre regioner. Strategier för branscher i denna ruta är att identifiera vilka som kan ha en viktig funktion för den övriga regionala ekonomin och samhällsservicen och satsa på dem.	Branscher i denna ruta kan få en stor betydelse för regionen i framtiden. Redan idag bidrar de till jobbtillväxten, vilket indikerar att de har en viss jordmån i regionen. Dock krävs ökad tillväxt för att de ska bli en specialisering i framtiden. Strategier för att stärka branscher i denna ruta är att 1) identifiera drivkrafterna bakom deras tillväxt, 2) identifiera om och i så fall vilka förutsättningar som saknas för företagen att växa än mer, 3) stärk branschernas koppling till det övriga näringslivet för att skapa synergieffekter.
		LÅG	HÖG

Växjö arbetsmarknadsregion

Statistiken är från 2007 och 2016. Röda cirklar är branscher inom offentlig sektor. Cirkelnas storlek baseras på antal anställda inom branschen. Inkluderar endast branscher med minst 100 anställda.

Betydelsefulla men krympande näringar	Betydelsefulla och växande näringar
U99 okänd verksamhet U15 tillverkning av datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur och andra maskiner och apparater U14 tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater U51 annan serviceverksamhet och personliga tjänster U44 rese-, bevaknings-, fastighetsservice- och kontorstjänster m.m. U05 tillverkning av trä och varor av trä, rotting o.d. utom möbler U01 jordbruk, skogsbruk och fiske U17 övrig tillverkning U27 post- och kurirverksamhet U12 tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter U11 tillverkning av gummi- och plastvaror U18 reparationer och installationer av maskiner och apparater U33 försäkring, återförsäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring	U46 utbildning U48 vård och omsorg med boende U47 hälso- och sjukvård U24 parti- och provisionshandel utom med motorfordon U26 transport och magasinering U23 handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar U29 förlagsverksamhet, film-, video- och tv-programproduktion, sändning av program
Små och krympande näringar	Mindre och växande näringar
U44 rese-, bevaknings-, fastighetsservice- och kontorstjänster m.m. U03 framställning av livsmedel, drycker och tobak U13 stål- och metallframställning U32 finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet U16 transportmedeltillverkning U19 försörjning av el, gas, värme och kyla U37 verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag U40 reklam och marknadsundersökning U06 pappers- och pappersvarutillverkning	U22 byggverksamhet U25 detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar U45 offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring U49 öppna sociala insatser U28 hotell- och restaurangverksamhet U31 dataprogrammering, datakonsultverksamhet och informationstjänster U36 juridisk och ekonomisk konsultverksamhet U41 andra specialiserade företagstjänster inkl. veterinärverksamhet

Största företagen i Växjö arbetsmarknadsregion

Ranking	Bolag	Antal anställda	Ranking	Bolag	Antal anställda
1	Combitech Aktiebolag	1 730	35	IST AB	96
2	Abetong AB	548	36	Lammhults Möbel Aktiebolag	95
3	ProfilGruppen Extrusions AB	410	37	Willo AB	94
4	Visma Spcs AB	376	38	Växjö Stormarknad AB	93
5	Gnutti Carlo Sweden AB	327	39	Inpeople Sverige AB	93
6	Wica Cold Aktiebolag	249	40	Hydroware AB	91
7	IV Produkt Aktiebolag	226	41	Aktiebolaget Allt i Plåt	91
8	Atea Logistics AB	220	42	Växjöbostäder Aktiebolag	89
9	Euro Accident Health & Care Insurance Aktiebolag	189	43	Allbohus Fastighets AB	87
10	Balco AB	185	44	Outnorth AB	85
11	Wexiödisk Aktiebolag	185	45	Kosta Glasproduktion AB	83
12	Anebyhusgruppen AB	184	46	Konga Mekaniska Verkstad AB	82
13	Fortnox Aktiebolag	177	47	Vida Vislanda AB	82
14	Rottne Industri Aktiebolag	176	48	Fellessons Byggnadsvaror Aktiebolag	80
15	Kosta Boda Art Hotel AB	175	49	IST Group AB	80
16	Sundins Skogsplantor AB	149	50	Dynacon Construction AB	80
17	Växjö Gjuteriservice AB	146	51	ALT Hiss AB	77
18	Orthex Sweden AB	144	52	Abstracta Aktiebolag	76
19	Holtab AB	143	53	Tyco Building Services Products (Sweden) AB	76
20	JITECH AB	133	54	HSB Sydost Fastighetsförvaltning AB	76
21	Aktiebolaget Maskinarbeten	125	55	Nelson Garden AB	73
22	Alwex Transport AB	123	56	E. Svenssons i Lammhult Aktiebolag	72
23	Trensums Food AB	121	57	Orrefors Kosta Boda AB	72
24	InfoCare CS AB	121	58	Duvemåla Åkeri AB	72
25	Micropower E.D. Marketing Aktiebolag (MEDAB)	120	59	Linné Omsorg AB	72
26	Lessebo Paper AB	119	60	Ove Jonsson Moheda AB	71
27	Växjö Energi Aktiebolag	117			
28	Spaljisten Aktiebolag	116			
29	Christer L Samuelsson AB	116			
30	GBJ Bygg AB	116			
31	GFAB sweden AB	112			
32	SSRS Hotel Statt Växjö AB	104			
33	ATA Timber AB	99			
34	Börjes Tingsryd Aktiebolag	96			

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Företagen med högst omsättningstillväxt, Växjö arbetsmarknadsregion

Ranking	Bolag	Ökning	Ökning (%)	Period
1	Vida Wood AB	1 357 558 tkr	62%	2013 - 2017
2	Kärnhem Bostadsproduktion AB	661 345 tkr	814%	2013 - 2017
3	Combitech Aktiebolag	634 817 tkr	41%	2013 - 2017
4	Atea Logistics AB	587 289 tkr	14%	2013 - 2017
5	Profilgruppen Extrusions AB	555 900 tkr	76%	2013 - 2017
6	Dynacon Construction AB	505 520 tkr	282%	2013 - 2017
7	GBJ Bygg AB	388 567 tkr	151%	2014 - 2018
8	Balco AB	369 386 tkr	73%	2013 - 2017
9	ATA Timber AB	368 516 tkr	86%	2014 - 2018
10	xllnc nordic AB	268 467 tkr	83%	2013 - 2017
11	Rottne Industri Aktiebolag	257 856 tkr	76%	2013 - 2017
12	Anebyhusgruppen AB	257 569 tkr	185%	2013 - 2017
13	IV Produkt Aktiebolag	256 767 tkr	51%	2013 - 2017
14	Outnorth AB	255 907 tkr	156%	2013 - 2017
15	Euro Accident Health & Care Insurance Aktiebolag	244 825 tkr	218%	2013 - 2017
16	Vida Vislanda AB	229 193 tkr	57%	2013 - 2017
17	GBJ Construction AB	220 574 tkr	2188%	2013 - 2017
18	Vida Alvesta AB	210 994 tkr	81%	2013 - 2017
19	Hall Miba AB	196 077 tkr	80%	2013 - 2017
20	Vida Nössemark AB	188 572 tkr	100%	2013 - 2017
21	WILO Nordic AB	184 444 tkr	92%	2013 - 2017
22	Gnutti Carlo Sweden AB	179 086 tkr	20%	2013 - 2017
23	Input Interiör KC Aktiebolag	172 450 tkr	68%	2014 - 2018
24	Sundahls Maskinaffär Aktiebolag	164 948 tkr	82%	2013 - 2017
25	Wirtgen Sweden AB	162 016 tkr	89%	2013 - 2017
26	Micropower E.D. Marketing Aktiebolag (MEDAB)	161 091 tkr	122%	2013 - 2017
27	Carlqvist Bil Aktiebolag	159 192 tkr	56%	2013 - 2017
28	Visma Spcs AB	155 658 tkr	29%	2013 - 2017
29	PG&WIP AB	155 120 tkr	100%	2013 - 2017
30	Beds by Scapa AB	154 036 tkr	291%	2013 - 2017
31	Fortnox Aktiebolag	150 194 tkr	182%	2013 - 2017
32	J.G. Anderssons Söner Aktiebolag	141 450 tkr	50%	2013 - 2017
33	Lesjöfors Automotive AB	133 992 tkr	33%	2013 - 2017
34	Bakers Aktiebolag i Lessebo	133 592 tkr	186%	2013 - 2017
35	Nordic Web Trading AB	131 906 tkr	89%	2013 - 2018
36	JOOL Capital Partner AB	126 562 tkr	279%	2013 - 2017
37	VÄRENDIS ENTREPRENAD Aktiebolag	125 448 tkr	138%	2013 - 2017
38	IGT Sweden Interactive AB	121 089 tkr	44%	2013 - 2017

Ranking	Bolag	Ökning	Ökning (%)	Period
39	Fresh Aktiebolag	118 597 tkr	164%	2013 - 2017
40	Wexiödisk Aktiebolag	117 462 tkr	45%	2014 - 2018
41	Småländska bilaktiebolaget	117 423 tkr	53%	2014 - 2018
42	Wica Cold Aktiebolag	116 158 tkr	23%	2013 - 2017
43	Hydroware AB	115 831 tkr	91%	2014 - 2018
44	Holtab AB	112 598 tkr	37%	2013 - 2017
45	Aktiebolaget Börjes Tankcenter	110 111 tkr	28%	2013 - 2017
46	Hydrema Sverige Aktiebolag	108 460 tkr	97%	2013 - 2017
47	VIDA Building AB	104 159 tkr	376%	2013 - 2017
48	Orthex Sweden AB	97 578 tkr	34%	2013 - 2017
49	Abetong AB	92 147 tkr	8%	2013 - 2017
50	E. Svenssons i Lammhult Aktiebolag	91 769 tkr	42%	2013 - 2017
51	Växjö Stormarknad AB	89 924 tkr	24%	2013 - 2018
52	Svensson & H Bil i Växjö AB	86 199 tkr	298%	2013 - 2017
53	Ove Jonsson Moheda AB	86 145 tkr	208%	2014 - 2018
54	Ambrion Finans AB	85 097 tkr	394%	2014 - 2018
55	JGA Skog AB	84 785 tkr	34%	2013 - 2017
56	Granflo Bygg Aktiebolag	82 446 tkr	155%	2013 - 2017
57	Fogmaker International AB	79 761 tkr	81%	2013 - 2017
58	Aktiebolaget Kronobergs Bilaffär	77 696 tkr	32%	2013 - 2017
59	GYPTTECH AB	76 167 tkr	135%	2014 - 2018
60	Växjö Bilförmedling AB	76 091 tkr	290%	2014 - 2018

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

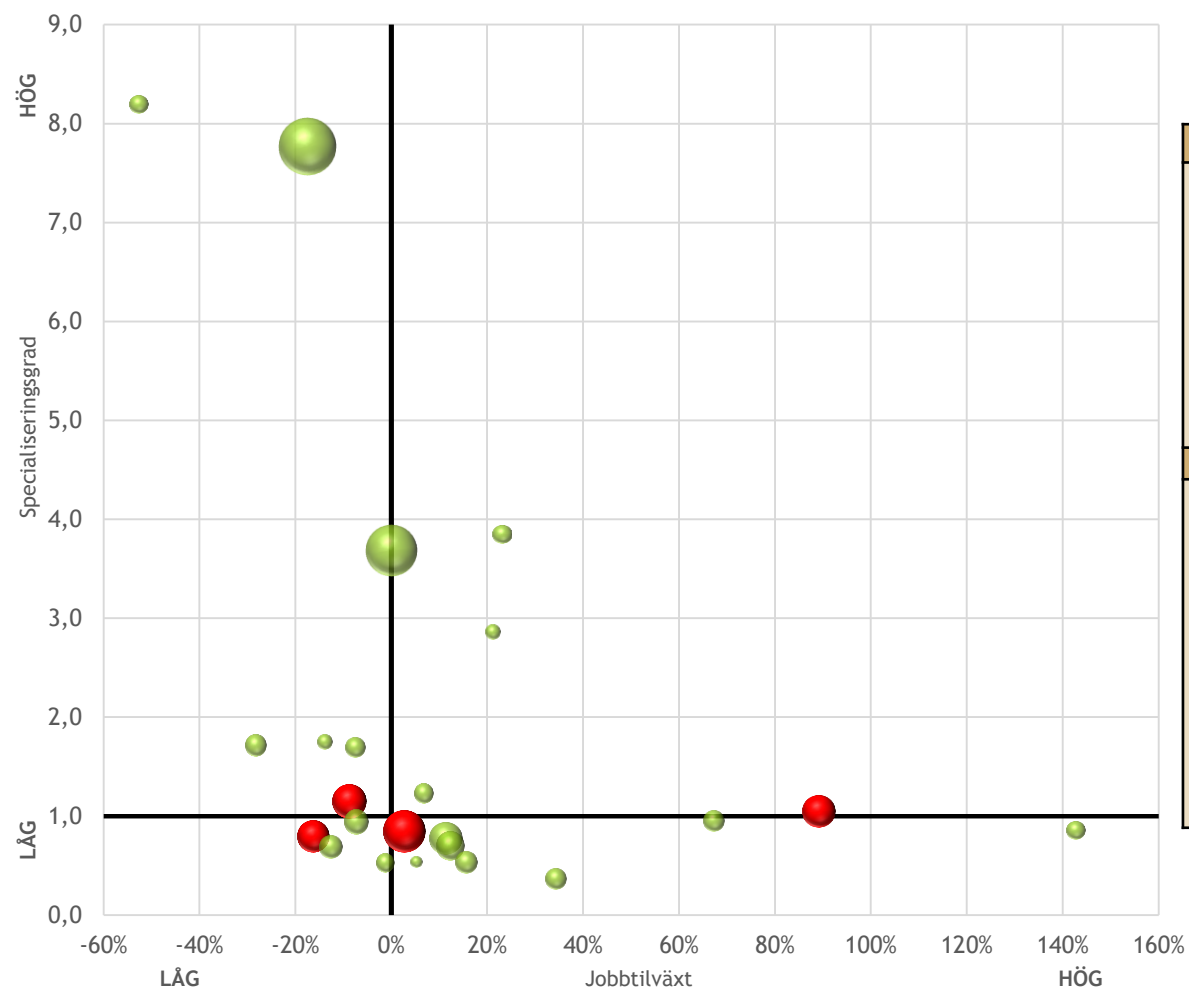
Företagen med högst jobbtillväxt, Växjö arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Ökning	Ökning (%)	Period
1	Combitech Aktiebolag	440 st	34%	2013 - 2017
2	Anebyhusgruppen AB	131 st	247%	2013 - 2017
3	Fortnox Aktiebolag	101 st	133%	2013 - 2017
4	Kosta Boda Art Hotel AB	96 st	122%	2013 - 2017
5	Micropower E.D. Marketing Aktiebolag (MEDAB)	89 st	287%	2013 - 2017
6	Växjö Gjuteriservice AB	83 st	132%	2014 - 2018
7	ProfilGruppen Extrusions AB	82 st	25%	2013 - 2017
8	HSB Sydost Fastighetsförvaltning AB	76 st	100%	2013 - 2017
9	Euro Accident Health & Care Insurance Aktiebolag	72 st	62%	2013 - 2017
10	Empleo Växjö AB	66 st	100%	2014 - 2018
11	Linné Omsorg AB	65 st	929%	2013 - 2017
12	Balco AB	57 st	45%	2013 - 2017
13	Atea Logistics AB	55 st	33%	2013 - 2017
14	OnePartnerGroup Sydost AB	55 st	2750%	2013 - 2017
15	Ove Jonsson Moheda AB	48 st	209%	2014 - 2018
16	Gotlands Serviceboende AB	48 st	100%	2013 - 2017
17	IV Produkt Aktiebolag	47 st	26%	2013 - 2017
18	Wica Cold Aktiebolag	45 st	22%	2013 - 2017
19	GBJ Bygg AB	45 st	63%	2014 - 2018
20	SSRS Hotel Statt Växjö AB	43 st	70%	2013 - 2017
21	Konga Mekaniska Verkstad AB	43 st	110%	2013 - 2017
22	Skorstensfejarmästarna Syd AB	41 st	513%	2013 - 2017
23	Inpeople Sverige AB	39 st	72%	2013 - 2017
24	Sundins Skogsplanter AB	39 st	35%	2014 - 2018
25	VÄRENDIS ENTREPRENAD Aktiebolag	35 st	106%	2013 - 2017
26	Holtab AB	35 st	32%	2013 - 2017
27	IST AB	34 st	55%	2013 - 2017
28	Gnutti Carlo Sweden AB	34 st	12%	2013 - 2017
29	Wexiödisk Aktiebolag	32 st	21%	2014 - 2018
30	Hydroware AB	32 st	54%	2014 - 2018
31	RB Logistik i Växjö AB	31 st	3100%	2014 - 2018
32	Intentius Industrikomponenter AB	31 st	310%	2013 - 2017
33	PG&WIP AB	30 st	100%	2013 - 2017
34	TopWork Sverige AB	29 st	580%	2014 - 2018
35	Orthex Sweden AB	28 st	24%	2013 - 2017
36	Dynacon Construction AB	27 st	51%	2013 - 2017
37	Vida Nössemark AB	27 st	100%	2013 - 2017
38	amo specialkabel AB	25 st	60%	2013 - 2017

39	Systemintegration i Växjö AB	24 st	63%	2014 - 2018
40	Portal Restaurant S:t Eriksplan AB	24 st	2400%	2013 - 2017
41	Nordic Web Trading AB	23 st	575%	2013 - 2018
42	Metallator Malmkvist AB	23 st	100%	2013 - 2017
43	Aktiebolaget Uppvidingehus	23 st	105%	2013 - 2017
44	Växjö Stormarknad AB	23 st	33%	2013 - 2018
45	Fogmaker International AB	23 st	77%	2013 - 2017
46	Christer L Samuelsson AB	22 st	23%	2014 - 2018
47	Magnus Einarsson Åkeri AB	22 st	2200%	2013 - 2017
48	Arrow Value Recovery Sweden AB	22 st	275%	2013 - 2017
49	Axcell Fastighetspartner Sydost AB	21 st	2100%	2013 - 2017
50	Academy of Music and Business Education Tingsryd AB	21 st	100%	2013 - 2017
51	Abetong AB	20 st	4%	2013 - 2017
52	Outnorth AB	20 st	31%	2013 - 2017
53	HRM Software AB	20 st	57%	2013 - 2017
54	Tingsrydsbostäder AB	19 st	100%	2013 - 2017
55	VÖFAB, Växjö Fastighetsförvaltning Aktiebolag	19 st	38%	2013 - 2017
56	NaB Solutions AB	19 st	83%	2013 - 2017
57	Granflo Bygg Aktiebolag	19 st	79%	2013 - 2017
58	xllnc nordic AB	19 st	39%	2013 - 2017
59	ESS -ENN Timber AB	19 st	58%	2013 - 2017
60	Grimslövs Skogstjänst AB	19 st	112%	2014 - 2018

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Ljungby arbetsmarknadsregion

Statistiken är från 2007 och 2016. Röda cirklar är branscher inom offentlig sektor. Cirkelnas storlek baseras på antal anställda inom branschen. Inkluderar endast branscher med minst 100 anställda.

Betydelsefulla men krympande näringar	Betydelsefulla och växande näringar
U15 tillverkning av datorer, elektronikvaror, optik, elapparatatur och andra maskiner och apparater U48 vård och omsorg med boende U14 tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater U01 jordbruk, skogsbruk och fiske U07 grafisk produktion och reproduktion av inspelningar U05 tillverkning av trä och varor av trä, rotting o.d. utom möbler	U49 öppna sociala insatser U23 handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar U17 övrig tillverkning U11 tillverkning av gummi- och plastvaror
Små och krympande näringar	Mindre och växande näringar
U47 hälso- och sjukvård U44 rese-, bevaknings-, fastighetsservice- och kontorstjänster m.m. U26 transport och magasinering U28 hotell- och restaurangverksamhet	U46 utbildning U22 byggverksamhet U25 detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar U24 parti- och provisionshandel utom med motorfordon U45 offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring U51 annan serviceverksamhet och personliga tjänster U43 arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster U03 framställning av livsmedel, drycker och tobak

Största företagen i Ljungby arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Antal anställda
1	NIBE Aktiebolag	1 050 st
2	Electrolux Laundry Systems Sweden Aktiebolag	480 st
3	PostNord Strålfors AB	427 st
4	Konecranes Lifftrucks AB	235 st
5	Enertech AB	227 st
6	Svetruck Aktiebolag	168 st
7	Lagans Byggnads Aktiebolag	140 st
8	Lindvalls Chark AB	135 st
9	Aktiebolaget Markaryds Metallarmatur	134 st
10	Hörberg Petersson Tronic AB	133 st
11	Emballator Lagan Plast Aktiebolag	132 st
12	Johan Ahlberg Bil AB	123 st
13	Ljungby Maskin AB	114 st
14	Norcospectra AB	109 st
15	Ekamant Aktiebolag	91 st
16	Kontek Lön AB	86 st
17	Sundström Safety Aktiebolag	84 st
18	Svenska Fräs och Asfaltåtervinning Aktiebolag SFA	84 st
19	Älmby Entreprenad Aktiebolag	76 st
20	Woodcon Hamneda Träproduktion AB	75 st
21	Cityhallen i Ljungby Aktiebolag	70 st
22	JKF Sweden AB	66 st
23	Garda Alarm AB	65 st
24	HENJO Plåtteknik Aktiebolag	64 st
25	Swedrive Aktiebolag	56 st
26	Johanson Design Aktiebolag	55 st
27	CCW Restaurang AB	55 st
28	Gustav R. Johansson Aktiebolag	54 st
29	Lars Jönsson Byggtjänst Aktiebolag	51 st
30	Lechner Svenska Holding AB	50 st
31	RyssbyGymnasiet AB	49 st
32	Claessons Transport i Ljungby AB	49 st
33	Tryckta i Markaryd Aktiebolag	47 st
34	Brunskoggruppen AB	45 st
35	Tecna AB	45 st
36	Ljungby Energinät AB	44 st
37	HBG Tekno Press Aktiebolag	44 st
38	Bröderna Hansson H-tryck Aktiebolag	43 st

39	Gerdmans Inredningar Aktiebolag	42 st
40	Hedin Lagan Aktiebolag	41 st
41	Smålands Måleri AB	40 st
42	Malmstens Verkstad AB	38 st
43	Thimsfors VVS & Oljeservice Aktiebolag	38 st
44	OPIDO Plast Aktiebolag	36 st
45	Tommy Mohlins Åkeri Aktiebolag	35 st
46	GML Sport AB	33 st
47	Sjöriket AB	33 st
48	Condesign Infocom Aktiebolag	32 st
49	Erico i Ljungby Aktiebolag	32 st
50	Motorcentrum i Markaryd Aktiebolag	30 st
51	Markant i Markaryd Aktiebolag	30 st
52	Motell E4:an Ljungby AB	30 st
53	Nordic Truckcenter AB	30 st
54	Strandmöllen AB	30 st
55	VittarydsVerken AB	30 st
56	Strömsnäs Frakt & Lager AB	29 st
57	ELTT Eltjänst Elteknik AB	29 st
58	Aktiebolaget Bröderna Jonssons Träindustri	28 st
59	SAC Nordic AB	28 st
60	SP Maskiner i Ljungby AB	28 st

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Företagen med högst omsättningstillväxt, Ljungby arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Ökning	Ökning (%)	Period
1	NIBE Aktiebolag	1 294 677 tkr	55	2013 - 2017
2	Konecranes Lyfttrucks AB	485 492 tkr	42	2013 - 2017
3	Electrolux Lundby Systems Sweden Aktiebolag	384 130 tkr	27	2013 - 2017
4	Lagans Byggnads Aktiebolag	313 170 tkr	100	2013 - 2017
5	Nordic Truckcenter AB	296 308 tkr	196	2013 - 2017
6	Johan Ahlberg Bil AB	165 695 tkr	33	2013 - 2017
7	Hörberg Petersson Tonic AB	158 823 tkr	117	2013 - 2017
8	ATV Sweden AB	129 931 tkr	129	2013 - 2017
9	Metallytor Lagan Plast Aktiebolag	125 175 tkr	52	2013 - 2017
10	Voodooon Hamneda Träproduktion AB	122 309 tkr	180	2013 - 2017
11	Ljungby Maskin AB	101 694 tkr	34	2013 - 2017
12	Lindvalls Chark AB	98 074 tkr	48	2013 - 2017
13	Enrico i Ljungby Aktiebolag	98 033 tkr	55	2014 - 2018
14	Almby Entreprenad Aktiebolag	97 664 tkr	87	2013 - 2017
15	Motorcentrum i Markaryd Aktiebolag	76 261 tkr	71	2013 - 2017
16	Teckna AB	61 769 tkr	51	2013 - 2017
17	Lars Jönsson Byggtjänst Aktiebolag	58 325 tkr	60	2014 - 2017
18	Germans Inredningar Aktiebolag	56 880 tkr	30	2013 - 2017
19	Swea Aktiebolag	54 079 tkr	131	2013 - 2017
20	Sundström Safta Aktiebolag	54 032 tkr	33	2013 - 2017
21	Svetsrök Aktiebolag	51 875 tkr	10	2013 - 2017
22	Silverstone Aktiebolag	44 934 tkr	170	2013 - 2017
23	Svenska Fräs och Asfaltåtervinning Aktiebolag SFA	44 262 tkr	26	2013 - 2017
24	Sverigemontage AB	43 445 tkr	508	2013 - 2017
25	Strandbollen AB	41 456 tkr	73	2013 - 2017
26	Konten Lön AB	39 321 tkr	54	2013 - 2017
27	Best i Garvaren Aktiebolag	38 795 tkr	456	2013 - 2017
28	Eka månt Aktiebolag	34 035 tkr	17	2013 - 2017
29	Garda Alarm AB	34 030 tkr	103	2014 - 2018
30	Bröderna Engvalls Bil Aktiebolag	33 032 tkr	39	2014 - 2018
31	OPIDO Plast Aktiebolag	32 443 tkr	60	2013 - 2017
32	Norcospectra AB	32 356 tkr	20	2013 - 2017
33	Johanson Design Aktiebolag	29 478 tkr	31	2013 - 2017
34	Gustav R. Johansson Aktiebolag	29 426 tkr	26	2013 - 2017
35	IC:e Transport AB	28 930 tkr	62	2014 - 2018
36	Timsfors Bil & Traktortjänst Aktiebolag	28 138 tkr	57	2013 - 2017
37	Tommy Mohlins Åkeri Aktiebolag	27 911 tkr	148	2013 - 2017
38	Hedin Lagan Aktiebolag	27 798 tkr	91	2013 - 2017

39	Bröderna Hansson H-tryck Aktiebolag	27 096 tkr	70	2013 - 2017
40	Thimsfors VVS & Oljeservice Aktiebolag	26 561 tkr	81	2013 - 2017
41	Byggteknik i Ljungby AB	26 130 tkr	781	2014 - 2018
42	Claessons Transport i Ljungby AB	25 318 tkr	64	2013 - 2017
43	Consid S5 AB	25 106 tkr	160	2013 - 2017
44	Malmstens Verkstad AB	22 254 tkr	35	2013 - 2017
45	VittarydsVerken AB	21 954 tkr	207	2013 - 2017
46	Jims Tele Data AB	20 613 tkr	367	2013 - 2017
47	Swedrive Aktiebolag	19 965 tkr	24	2013 - 2017
48	Nordicc i Ljungby AB	19 498 tkr	106	2013 - 2017
49	Byggläjden i Ljungby Aktiebolag	19 406 tkr	43	2013 - 2017
50	Tryckta i Markaryd Aktiebolag	19 406 tkr	30	2013 - 2017
51	Mark och Miljö i Ljungby Aktiebolag	19 226 tkr	45	2013 - 2017
52	ATAB-Trappan AB	18 167 tkr	56	2014 - 2018
53	SAC Nordic AB	17 790 tkr	39	2014 - 2018
54	Lagadalens Maskin AB	17 392 tkr	129	2013 - 2017
55	GML Sport AB	16 809 tkr	37	2013 - 2017
56	Klinterbergs Färg och Golv Aktiebolag	15 504 tkr	88	2013 - 2017
57	Ronetts Bygg Aktiebolag	14 599 tkr	110	2014 - 2018
58	Sjöriket AB	14 340 tkr	401	2013 - 2017
59	3K Bygg i Markaryd AB	13 585 tkr	71	2013 - 2017
60	Ljungby Schakt AB	13 285 tkr	796	2014 - 2018

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

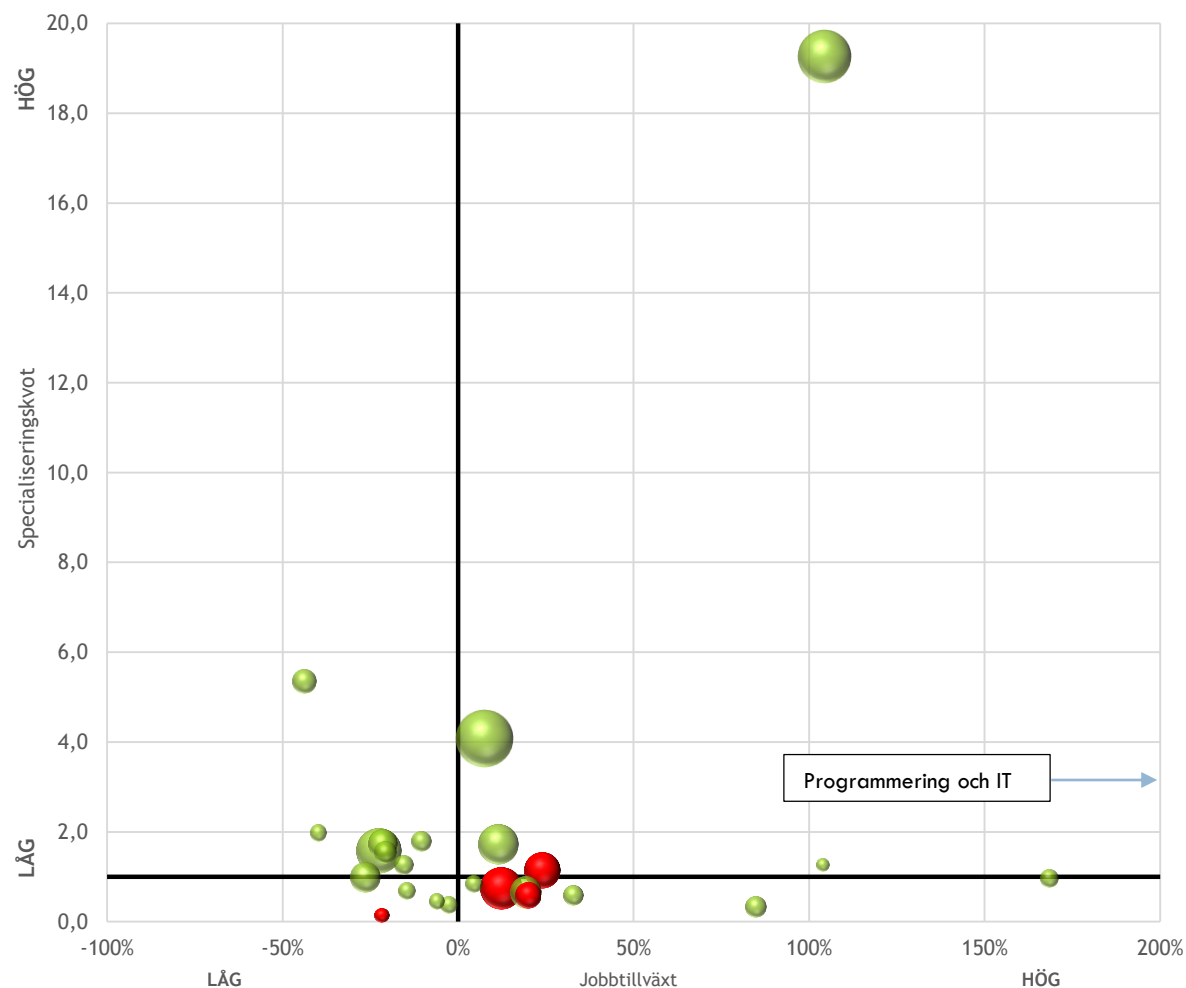
Företagen med högst jobbtillväxt, Ljungby arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Ökning	Ökning (%)	Period
1	NIBE Aktiebolag	178 st	20	2013 - 2017
2	Lagans Byggnads Aktiebolag	73 st	109	2013 - 2017
3	Konecranes Lifttrucks AB	72 st	44	2013 - 2017
4	Lindvalls Chark AB	64 st	90	2013 - 2017
5	Woodcon Hamneda Träproduktion AB	42 st	127	2013 - 2017
6	Hörberg Petersson Tronic AB	36 st	37	2013 - 2017
7	Garda Alarm AB	30 st	86	2014 - 2018
8	Claessons Transport i Ljungby AB	29 st	145	2013 - 2017
9	Electrolux Laundry Systems Sweden Aktiebolag	29 st	6	2013 - 2017
10	Emballator Lagan Plast Aktiebolag	28 st	27	2013 - 2017
11	Sjöriket AB	24 st	267	2013 - 2017
12	Älmby Entreprenad Aktiebolag	23 st	43	2013 - 2017
13	Johan Ahlberg Bil AB	21 st	21	2013 - 2017
14	Ljungby Maskin AB	18 st	19	2013 - 2017
15	Tommy Mohlins Åkeri Aktiebolag	18 st	106	2013 - 2017
16	Mark och Miljö i Ljungby Aktiebolag	17 st	189	2013 - 2017
17	Hedin Lagan Aktiebolag	16 st	64	2013 - 2017
18	Bröderna Hansson H-tryck Aktiebolag	16 st	59	2013 - 2017
19	Kontek Lön AB	15 st	21	2013 - 2017
20	Thimsfors VVS & Oljeservice Aktiebolag	14 st	58	2013 - 2017
21	Erico i Ljungby Aktiebolag	14 st	78	2014 - 2018
22	Lars Jönsson Byggtjänst Aktiebolag	14 st	38	2014 - 2017
23	Svenska Fräs och Asfaltåtervinning Aktiebolag SFA	12 st	17	2013 - 2017
24	Swedrive Aktiebolag	11 st	24	2013 - 2017
25	Consid S5 AB	11 st	73	2013 - 2017
26	Ljungby Schakt AB	10 st	1000	2014 - 2018
27	TaxiCaller Nordic AB	10 st	250	2013 - 2017
28	GML Sport AB	9 st	38	2013 - 2017
29	Tryckta i Markaryd Aktiebolag	9 st	24	2013 - 2017
30	Sverigemontage AB	9 st	90	2013 - 2017
31	ELTT Eltjänst Elteknik AB	9 st	45	2013 - 2017
32	Timsfors Bil & Traktortjänst Aktiebolag	8 st	47	2013 - 2017
33	Klinterbergs Färg och Golv Aktiebolag	8 st	42	2013 - 2017
34	Elservice Strömsnäsbruk-Markaryd AB	7 st	175	2013 - 2017
35	Ekamant Aktiebolag	7 st	8	2013 - 2017
36	Motell E4:an Ljungby AB	7 st	30	2013 - 2017
37	OPIDO Plast Aktiebolag	7 st	24	2013 - 2017
38	Ronetts Bygg Aktiebolag	7 st	58	2014 - 2018

39	Johanson Design Aktiebolag	6 st	12	2013 - 2017
40	Traryds Metall AB	6 st	43	2013 - 2017
41	Ljungby Energinät AB	6 st	16	2013 - 2017
42	Bemic Diecasting AB	5 st	100	2013 - 2018
43	Henry Transport AB	5 st	500	2013 - 2017
44	Södra Århults Torv Aktiebolag	5 st	42	2013 - 2017
45	Hårds Transport AB	5 st	125	2013 - 2017
46	MT Betong Aktiebolag	5 st	45	2013 - 2017
47	NAP Produktions AB	5 st	83	2014 - 2018
48	RA Mek i Ljungby AB	5 st	100	2014 - 2018
49	Metector AB	5 st	33	2013 - 2017
50	Cityhallen i Ljungby Aktiebolag	5 st	8	2013 - 2018
51	Svegård Data AB	5 st	100	2013 - 2017
52	Strömsnäs Frakt & Lager AB	5 st	21	2013 - 2017
53	Veinge Betong Aktiebolag	4 st	21	2014 - 2017
54	Norcospectra AB	4 st	4	2013 - 2017
55	JBK Skrot & Metall AB	4 st	36	2013 - 2017
56	Strandmöllen AB	4 st	15	2013 - 2017
57	SAC Nordic AB	4 st	17	2014 - 2018
58	ATAB-Trappan AB	4 st	17	2014 - 2018
59	ATV Sweden AB	4 st	31	2013 - 2017
60	IC:e Transport AB	4 st	44	2014 - 2018

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Älmhults arbetsmarknadsregion

Betydelsefulla men krympande näringar	Betydelsefulla och växande näringar
U25 detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar U15 tillverkning av datorer, elektronikvaror, optik, elapparatur och andra maskiner och apparater U17 övrig tillverkning U14 tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater U29 förlagsverksamhet, film-, video- och tv-programproduktion, sändning av program U01 jordbruk, skogsbruk och fiske U05 tillverkning av trä och varor av trä, rotting o.d. utom möbler U26 transport och magasinering	U41 andra specialiserade företagstjänster inkl. veterinärverksamhet U24 parti- och provisionshandel utom med motorfordon U48 vård och omsorg med boende U13 stål- och metallframställning
Små och krympande näringar	Mindre och växande näringar
U28 hotell- och restaurangverksamhet U16 transportmedelstillverkning U51 annan serviceverksamhet och personliga tjänster U47 hälso- och sjukvård	U46 utbildning U22 byggverksamhet U45 offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring U44 rese-, bevaknings-, fastighetsservice- och kontorstjänster m.m. U35 fastighetsverksamhet U23 handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar

Största företagen i Älmhults arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Antal anställda
1	IKEA AB	6 957 st
2	IKEA of Sweden AB	1 896 st
3	IKEA Retail Services AB	418 st
4	Ingka Services AB	369 st
5	IKEA Communications AB	246 st
6	IKEA Components AB	240 st
7	SwePart Transmission AB	237 st
8	IKEA Industry Älmhult AB	206 st
9	Lekolar AB	183 st
10	IKEA Purchasing Services (Sweden) AB	178 st
11	Elme Spreader AB	177 st
12	Invacare Rea AB	154 st
13	Stena Aluminium AB	102 st
14	Alfing i Älmhult Aktiebolag	86 st
15	Osby Glas Aktiebolag	72 st
16	Ekstrands Dörrar & Fönster AB	71 st
17	IKEA Museum AB	66 st
18	Bröderna Johanssons Träförädling Aktiebolag	60 st
19	IKEA Fastigheter Aktiebolag	50 st
20	SCANDIUM Service AB	50 st
21	Johpomek Aktiebolag	49 st
22	Aktiebolaget Heinz Nilssons Plåtbearbetning	45 st
23	SRS Sjölanders AB	44 st
24	Älmhult Stormarknad Aktiebolag	42 st
25	KAJ Inrikes Aktiebolag	38 st
26	Affari AB	38 st
27	Triplan AB	38 st
28	Widings Elektriska AB	38 st
29	Ny-Be Byggentreprenad AB	37 st
30	Osby Mekan AB	35 st
31	Danfoss Power Solutions AB	34 st
32	BLS Plating AB	30 st
33	Drivabolagen Aktiebolag	30 st
34	Mec-con Aktiebolag	30 st
35	LOGEVO Aktiebolag	30 st
36	Texo Aktiebolag	29 st
37	Stappert Sverige AB	29 st
38	Thomas Persson i Osby Aktiebolag	29 st

39	Hema Rostfritt Aktiebolag	27 st
40	Älmhults Gjuteri AB	27 st
41	Möckeln Svenska AB	26 st
42	Kristen TV i Sverige AB (publ)	26 st
43	Gerts Busstrafik Aktiebolag	25 st
44	Partner Wood Osby AB	25 st
45	R Einarsson Bil AB	25 st
46	Osbybostäder Aktiebolag	24 st
47	BYGG & VVS Specialisten i Älmhult AB	24 st
48	Play Box AB	23 st
49	Brand & Industriskydd i Osby AB	22 st
50	Fönsterspecialisten i Lönsboda Aktiebolag	21 st
51	Älmhultsbostäder Aktiebolag	21 st
52	Bröderna Foros Gräv & Schakt AB	21 st
53	Protech Food Machinery AB	21 st
54	ATA Timber Eneryda AB	20 st
55	Aktiebolaget Oredssons Elektriska	20 st
56	Swanson's Travel Aktiebolag	20 st
57	J Å Johannessons Bygg Aktiebolag	20 st
58	Diö Entreprenad & Transport Aktiebolag	20 st
59	OBIK Aktiebolag	18 st
60	Aktiebolaget Åberg & Söner	17 st

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Företagen med högst omsättningstillväxt, Älmhults arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Ökning	Ökning (%)	Period
1	IKEA AB	7 737 109 tkr	39	2013 - 2017
2	IKEA OF Sweden AB	3 335 971 tkr	101	2013 - 2017
3	IKEA Communications AB	1 623 367 tkr	100	2013 - 2017
4	IKEA Reta il Services AB	1 483 904 tkr	386	2013 - 2017
5	IKEA Components AB	1 128 468 tkr	71	2013 - 2017
6	IngKAS Services AB	776 122 tkr	177	2013 - 2017
7	Stena Aluminium AB	329 492 tkr	35	2013 - 2017
8	IKEA Fastigheter Aktiebolag	296 551 tkr	31	2013 - 2017
9	Lekbollar AB	259 249 tkr	43	2013 - 2017
10	R Einarsson Bil AB	162 461 tkr	366	2013 - 2017
11	Ekstrands Dörrar & Fönster AB	132 856 tkr	710	2013 - 2017
12	Sebart Transmission AB	90 991 tkr	23	2013 - 2017
13	Aktiebolaget Heinz Nilssons Plåtbearbetning	88 558 tkr	109	2013 - 2017
14	Stäpper Sverige AB	76 053 tkr	41	2013 - 2017
15	IKEA Purchasing Services (Sweden) AB	73 892 tkr	54	2013 - 2017
16	IKEA Museum AB	69 078 tkr	121	2013 - 2017
17	ATA Timber Eneryda AB	60 668 tkr	67	2014 - 2018
18	Affär AB	59 063 tkr	125	2014 - 2017
19	Elmer Sprider AB	53 378 tkr	17	2013 - 2017
20	CARICOM Inredningar AB	53 146 tkr	105	2013 - 2017
21	Osby Glas Aktiebolag	49 471 tkr	52	2013 - 2017
22	Ny-Be Byggentreprenad AB	45 902 tkr	102	2013 - 2017
23	Älmhults bostäder Aktiebolag	40 230 tkr	48	2013 - 2017
24	Trillan AB	38 164 tkr	43	2014 - 2018
25	Johpomek Aktiebolag	35 747 tkr	73	2013 - 2017
26	Swedlock AB	29 999 tkr	267	2013 - 2017
27	Play Box AB	29 422 tkr	111	2013 - 2017
28	Alfing i Älmhult Aktiebolag	28 915 tkr	32	2014 - 2018
29	J Å Johannessons Bygg Aktiebolag	26 716 tkr	55	2014 - 2018
30	Lindås Gräv Aktiebolag	25 091 tkr	159	2013 - 2017
31	Älmhult Stormarknad Aktiebolag	23 496 tkr	16	2013 - 2017
32	FB Construction AB	23 362 tkr	1095	2013 - 2017
33	EU Plast Aktiebolag	22 142 tkr	83	2014 - 2018
34	Möckeln Svenska AB	21 633 tkr	69	2014 - 2018
35	BYGG & VVS Specialisten i Älmhult AB	20 502 tkr	110	2013 - 2017
36	LOGEVO Aktiebolag	20 046 tkr	42	2013 - 2017
37	Eltex OF Sweden Aktiebolag	18 940 tkr	68	2014 - 2018
38	Byggcenter i Älmhult Aktiebolag	18 891 tkr	45	2013 - 2017

39	BLS Plating AB	18 237 tkr	30	2013 - 2017
40	MSE Engineering AB	18 024 tkr	100	2013 - 2017
41	Forsells Oljetransport AB	17 937 tkr	230	2014 - 2018
42	Bröderna Johanssons Träförädling Aktiebolag	16 176 tkr	15	2013 - 2017
43	Hypro Aktiebolag	15 833 tkr	91	2013 - 2017
44	Osby Byggservice AB	15 387 tkr	273	2013 - 2017
45	Carl-Magnus Entreprenad AB	14 714 tkr	135	2013 - 2017
46	K-Fast Produktion AB	14 179 tkr	32	2013 - 2017
47	Max On Sweden AB	13 310 tkr	113	2013 - 2017
48	Gerts Busstrafik Aktiebolag	13 072 tkr	55	2014 - 2018
49	Osby Mekan AB	12 590 tkr	16	2013 - 2017
50	Invacare Rea AB	11 194 tkr	7	2013 - 2017
51	Eltjänst Älmhult AB	10 784 tkr	81	2014 - 2018
52	Thomas Persson i Osby Aktiebolag	10 714 tkr	15	2013 - 2017
53	Trio Perfekta AB	10 569 tkr	19	2013 - 2017
54	NATEKAB Power Systems AB	10 557 tkr	88	2013 - 2017
55	AP-DP BYGG AB	10 342 tkr	114	2014 - 2018
56	Tandvårdshuset i Älmhult AB	9 919 tkr	72	2013 - 2017
57	Fönsterspecialisten i Lönsboda Aktiebolag	9 794 tkr	36	2014 - 2018
58	Maxomorra AB	9 596 tkr	52	2013 - 2017
59	Carl Nilsson Älmhult Aktiebolag	9 325 tkr	30	2014 - 2018
60	Widings Elektriska AB	9 108 tkr	25	2013 - 2017

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

Företagen med högst jobbtillväxt, Älmhults arbetsmarknadsregion

Ranking	Företagsnamn	Ökning	Ökning (%)	Period
1	IKEA AB	1 279 st	23	2013 - 2017
2	IKEA of Sweden AB	544 st	40	2013 - 2017
3	IKEA Retail Services AB	312 st	294	2013 - 2017
4	IKEA Communications AB	246 st	100	2013 - 2017
5	Ingka Services AB	220 st	148	2013 - 2017
6	IKEA Purchasing Services (Sweden) AB	74 st	71	2013 - 2017
7	SwePart Transmission AB	52 st	28	2013 - 2017
8	Ekstrands Dörrar & Fönster AB	43 st	154	2013 - 2017
9	IKEA Museum AB	37 st	128	2013 - 2017
10	SCANDIUM Service AB	28 st	127	2013 - 2017
11	Osby Glas Aktiebolag	22 st	44	2013 - 2017
12	BLS Plating AB	20 st	200	2013 - 2017
13	R Einarsson Bil AB	20 st	400	2013 - 2017
14	Bröderna Johanssons Träförädling Aktiebolag	18 st	43	2013 - 2017
15	Alfing i Älmhult Aktiebolag	18 st	26	2014 - 2018
16	IKEA Fastigheter Aktiebolag	16 st	47	2013 - 2017
17	IKEA Components AB	15 st	7	2013 - 2017
18	Partner Wood Osby AB	14 st	127	2013 - 2017
19	Play Box AB	14 st	156	2013 - 2017
20	Lekolar AB	13 st	8	2013 - 2017
21	Ny-Be Byggtreprenad AB	13 st	54	2013 - 2017
22	Johpomek Aktiebolag	12 st	32	2013 - 2017
23	Elme Spreader AB	11 st	7	2013 - 2017
24	MSE Engineering AB	11 st	100	2013 - 2017
25	Aktiebolaget Heinz Nilssons Plåtbearbetning	9 st	25	2013 - 2017
26	Newmans VVS AB	7 st	100	2013 - 2017
27	Gerts Busstrafik Aktiebolag	7 st	39	2014 - 2018
28	Osby Mekan AB	7 st	25	2013 - 2017
29	Osby Legolack AB	7 st	100	2013 - 2017
30	Carl-Magnus Entreprenad AB	6 st	67	2013 - 2017
31	ÅÄÖABC Creative AB	6 st	200	2013 - 2017
32	Stappert Sverige AB	6 st	26	2013 - 2017
33	Stena Aluminium AB	6 st	6	2013 - 2017
34	K-Fast Produktion AB	6 st	67	2013 - 2017
35	LOGEVO Aktiebolag	6 st	25	2013 - 2017
36	AP-DP BYGG AB	5 st	125	2014 - 2018
37	Triplan AB	5 st	15	2014 - 2018
38	Guldkant Virestad AB	5 st	100	2013 - 2017

39	Börjes Konditori i Osby AB	5 st	100	2013 - 2017
40	Älmhults Bruk AB	5 st	100	2013 - 2017
41	Elme Fönster AB	5 st	500	2013 - 2017
42	Lönsboda Woodform Aktiebolag	5 st	50	2013 - 2017
43	Maxomorra AB	5 st	100	2013 - 2017
44	Centralservice i Osby AB	5 st	42	2014 - 2018
45	Tandvårdshuset i Älmhult AB	5 st	42	2013 - 2017
46	Peo & Linus Mark och Maskin AB	4 st	133	2013 - 2017
47	Älmhults Veterinärklinik AB	4 st	80	2014 - 2018
48	Älmhult Stormarknad Aktiebolag	4 st	11	2013 - 2017
49	Pannan Fastighetsservice AB	4 st	133	2013 - 2017
50	TF i Osby Aktiebolag	4 st	31	2013 - 2017
51	Armaturteknik i Osby AB	4 st	80	2013 - 2017
52	FB Construction AB	4 st	400	2013 - 2017
53	BYGG & VVS Specialisten i Älmhult AB	4 st	20	2013 - 2017
54	Linkens Bygg i Osby AB	4 st	80	2014 - 2018
55	Data Finess Aktiebolag	4 st	133	2014 - 2018
56	Solbacka Champinjoner AB	4 st	57	2013 - 2017
57	Safepartner i Osby Aktiebolag	3 st	43	2013 - 2017
58	NATEKAB Power Systems AB	3 st	23	2013 - 2017
59	Osby Billack Aktiebolag	3 st	33	2014 - 2018
60	Östras Stålprodukter Aktiebolag	3 st	38	2013 - 2017

OBS! Företagsstatistiken innehåller endast företag som har huvudsäte i länet och är aktiebolag. Den redovisade siffrorna kan dessutom inkludera antalet anställda inom koncernen som helhet, oavsett om dessa är verksamma i Kronobergs län eller ej.

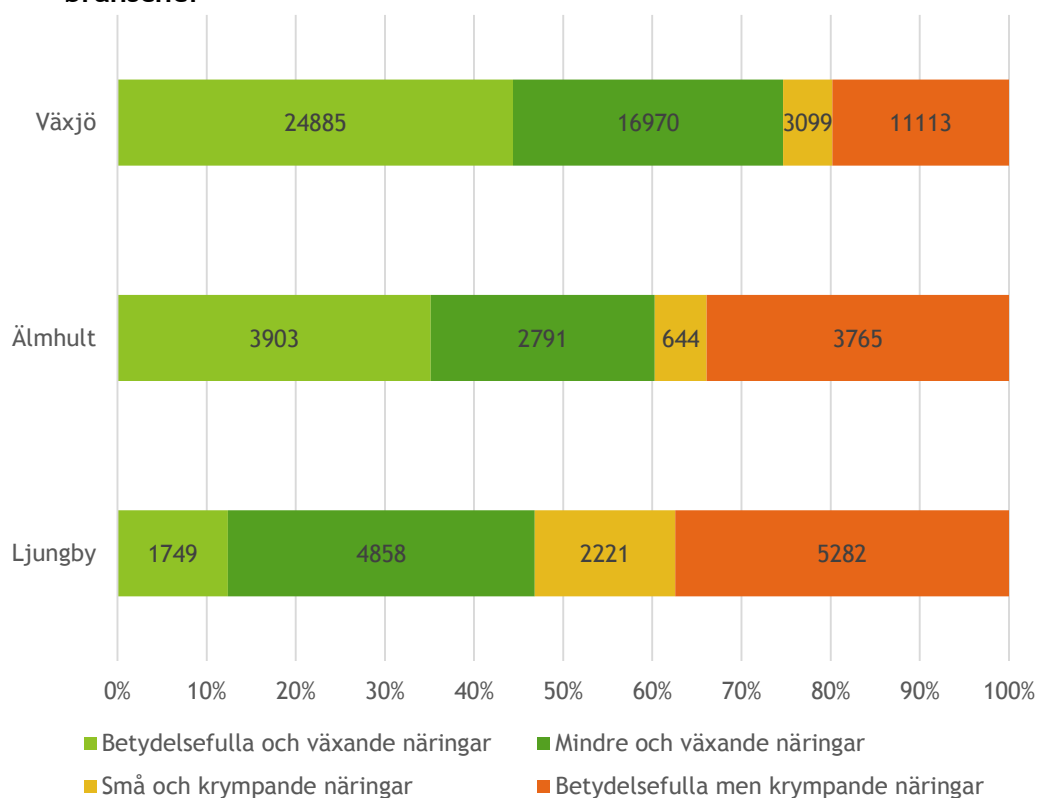
Omställning pågår

Analysen visar att det finns relativt stora skillnader mellan de tre regionerna. Om vi summerar hela arbetskraften och fördelar den mellan de fyra kategorierna framkommer att mer än hälften av jobbtillfällena i Ljungby-regionen återfinns inom krympande näringar, varav nästan 40 procent inom betydelsefulla men krympande näringar. I Växjö-regionen arbetar tre fjärdedelar av arbetskraften inom växande näringar. I Älmhults-regionen återfinns ungefär 60 procent av arbetstillfällena inom en växande bransch.

Diagrammet ovan indikerar omställningstrycket i de olika regionerna. Som högst är det i Ljungby kommun, där en majoritet av jobbtillfällena återfinns inom krympande branscher. På sikt är detta ett negativt förhållande för en region som kan leda till negativa omställningseffekter, exempelvis utflyttning om inga nya arbeten växer fram.

Framförallt är det industrisektorn som bidrar till omvandlingstrycket i de tre regionerna. Den höga specialiseringsgraden inom industrisektorn innebär att länet idag erbjuder goda förutsättningar för denna typ av företag. Att ha en hög specialisering inom en bransch där arbetstillfällena minskar innebär dock en stor framtida sårbarhet, även om den relativa konkurrenskraften kvarstår. Här är det även viktigt att poängtera att vi inte studerar den ekonomiska konkurrenskraften, utan hur de olika branscherna bidrar till jobbtillväxt och i förlängningen levnadsmöjligheter i regionen.

Diagram: Antal sysselsatta 2017 fördelat efter växande och krympande branscher

Lokaliseringsstrategier

Modellerna till höger kan användas för att identifiera vilken typ av företag som har förutsättningar att växa fram inom en viss region. I flera fall är en kritisk massa i form av befolkningsunderlag en huvudfaktor för att etableras sig på en viss plats. Detta gäller framför allt kunskapsintensiva tjänster och branscher som använder befolkningsunderlaget som marknad, exempelvis handel. För mindre geografier går det att skapa en kritisk massa inom enskilda branscher och skapa agglomerationsfördelar för den specifika branschen.

Modeller: Olika lokaliseringar efter deras flyttbarhet och behov av befolkningsunderlag

		Flyttbarhet		
		Låg	Medel	Hög
Beroende av befolkningsunderlag /närmarknad	Högt	Frisörer Restauranger Handel	IT-tjänster Offentliga tjänstesektorn Universitetstjänster Konsulter	Högteknologisk industri
	Lågt	Skog Gruvor Turism knuten till naturmiljöer/unika miljöer	Tillverkningsindustri i klustermiljöer/unika miljöer Byggtjänster Logistiktjänster	"Enkel" tillverkningsindustri Callcenters

		Flyttbarhet		
		Låg	Medel	Hög
Beroende av befolkningsunderlag /närmarknad	Högt	Frisörer Restauranger Handel	VISMA Combitech Linnéuniversitetet Sweco/PWC/WSP m.fl.	Astra Zeneca SONY Ericsson
	Lågt	VIDA/JGA Zipline/Kosta	Möbelriket (Lammhult) Tunga fordon NIBE NYBE (Eneryda)	Cargotech (Lidhult) Getinge Desinfection (Växjö) Transcom (Strömsnäsbruk)

5 Sammanfattande slutsatser och analys

En ökad "sense of urgency" är befogad

Över tid har regionen haft en god omställningsförmåga. En tilltagande urbanisering och ett mer kunskapsdrivet näringsliv sätter dock regionen under stark press de kommande åren. Det handlar inte endast om att antalet anställda inom industrin med sannolikhet kommer att minska, utan även om att kunna, trots en lägre utbildningsnivå, hänga med i omställningen som sker inom industrisektorn. Även om man hänger med i omställningen och företagen genererar vinst finns det en överhängande risk att antalet försörjningsmöjligheter i regionen minskar vilket kommer att leda till att befolkningsunderlaget minskar.

Som en av de minsta regionerna i riket är förutsättningarna för att kunna hävda sig i en ekonomi där täthet är en huvudfaktor relativt sett dåliga. Storstädernas betydelse för den nationella ekonomin har under de senaste åren accelererat. Med hänsyn till detta och identifierade trender och strukturer är huvudfrågan hur regionen fortsatt ska vara en relevant och attraktiv plats att bedriva företagsverksamhet i om 20-30 år.

Regionen behöver skapa täthetsfördelar trots ett litet befolkningsunderlag

Den viktigaste faktorn i den nya ekonomin är så kallade agglomerationsfördelar. I takt med att all produktion, oavsett om det är varor eller tjänster, blir mer kunskapsdriven ökar behovet av tillgång till kompetens. Detta innebär att företag lokaliserar sig där människor finns. För en befolkningsgles geografi är detta en stor utmaning. Som region kan vi aldrig konkurrera med storstädernas totala kunskapsutbud. Däremot kan regionen utveckla vissa kluster och nischer där man kan erbjuda goda täthetsfördelar.

Förutom att utveckla och etablera kluster för starka specialiseringar kan regionen arbeta med att överbrygga kunskapsgap genom att etablera nätverk mellan företag och relevanta kunskapsaktörer, exempelvis universitet. I flera fall handlar det om att koppla upp företagen till universitet och kunskapsnätverk som finns belägna utanför regionen. Med andra ord behöver regionen arbeta för att komplettera de nackdelar som en låg täthet innebär.

Växjö är, i egenskap av den enda urbana ekonomin i regionen, av stor betydelse för regionens utveckling de kommande decennierna. Ur ett internationellt och nationellt perspektiv är dock även Växjö en liten ekonomi. Därför är goda kommunikationer till och från Växjö av stor betydelse för att förstärka stadens urbana kvalitéer. Detta ökar även möjligheterna för övriga delar av regionen att ta del av stadens täthetsfördelar.

Regionen behöver arbeta för att attrahera och bevara stora arbetsgivare

De stora arbetsgivarna i regionen har, i flera avseenden, en betydande roll för regionens utveckling. Utan IKEA hade regionen med stor sannolikhet inte haft en jobbtillväxt under de senaste decennierna. De stora företagen bidrar även till viktiga samarbeten för underleverantörer, att öppna upp internationella marknader och att attrahera kompetens till regionen.

En allt större del av huvudkontoren lokaliseras idag till de största städerna i Sverige. På sikt riskerar detta att förstärka koncentrationen av kunskapsintensiv produktion till storstäderna. I takt med att enklare produktion i allt högre utsträckning förläggs till internationella marknader riskerar "imiterande" regioner likt Kronoberg att hamna i bakvattnet. Lokalisering av huvudkontor är därför av betydelse för att säkerställa att innovationer och utveckling sker i regionen.

Regionen behöver arbeta med platsbundna resurser och marknadskompletterande köpare

Givet att regionen har ett litet befolkningsunderlag kommer vi att vara i fortsatt behov av att kunna exportera våra tjänster och varor till andra geografier. Vår egen närmarknad är för liten för att generera en hög tillväxt. Detta innebär att deltagandet på interregionala- och nationella marknader kommer att ha en avgörande betydelse i framtiden. Ju fler företag som kan delta på marknader utanför regionen, desto bättre för den regionala ekonomin. Detta gäller särskilt för de glesa delarna av länet.

Marknadskompletterande köpare innebär inte endast exportmarknader, utan även besökare. Turistsektorn kan generera en större marknad för flera av aktörerna i regionen. En fördel med turism är dessutom att den ofta är platsbunden och utgår från en viss plats kvalitéer.

Regionen behöver förstå kopplingen mellan produktion och tjänster och bryta de geografiska gränserna

Tidigare branschindelningar blir alltmer irrelevanta, särskilt när man studerar relationen mellan industri- och tjänstesektorn. Idag består en stor del av omsättningen inom industrisektorn av tjänster och service, exempelvis installationer och utbildningar. Serviceinslaget inom industrin ökar dessutom som en följd av att allt fler varor blir smarta och kräver digital kompetens och support. Stora delar av industrin outsourcar även tjänster inom HR, ekonomi och IT vilket skapar tillväxt inom tjänstesektorn.

För en industriintensiv region som Kronobergs län är det sannolikt att tjänstesektorn i hög utsträckning är beroende av en stark industrisektor, särskilt i jämförelse med mer befolkningstäta geografier där tjänstesektorn kan "föda sig själv". Omvänt gäller att industrisektorn i länet är beroende av en stark tjänstesektor som kan bidra till produktutveckling och smarta tjänster.

Regionala studier visar att "skilled relatedness" är av avgörande betydelse för att skapa tillväxt och utveckling. Detta innebär att de olika branscherna i en geografi är "inbäddade" i varandra och delar kunskap med varandra. Det är ofta ur liknande relationer innovationer uppstår. Exempelvis genom att en träindustri har starka samarbeten med tekniska konsulter eller IT-konsulter. Ju starkare inbäddad en bransch är i en sådan kunskapsstruktur, desto starkare omställningsförmåga. Om en bransch har svag koppling till det övriga näringslivet i en region minskar kunskapsutbytet och innovationsmöjligheterna. Att möjliggöra för aktörer att ingå i starka kunskapsstrukturer, som sträcker sig över branschgränser, är därför av stor betydelse.

En större förståelse för sambandet mellan produktion och tjänster skulle förstärka möjligheterna till att bryta upp de geografiska revir som finns inom regionen. Som en av de minsta regionerna i Sverige är en fortsatt regionförstoring nödvändig. Detta handlar dock inte endast om en ökad rörlighet utan även om att bryta föreställningar om inomregional konkurrens mellan olika delar av länet. De olika delarna av länet har olika förutsättningar. Växjö i egenskap av den enda urbana ekonomin i länet har, givet de generella trenderna, särskilt goda förutsättningar att generera jobbtillväxt för regionen. Detta innebär inte att övriga delar av länet inte har en viktig funktion för den regionala ekonomin utan de fyller en viktig roll inom sina specialiseringar som i sin tur genererar arbeten inom tjänstesektorn i Växjö och till regionen. På sikt är det viktigt att regionen som helhet växer och för att detta ska ske behöver respektive del förhålla sig till både möjliggörande och hämmande förutsättningar. Det mest sannolika är inte att ett jobb som växer fram i en kommun i regionen gör det på bekostnad av en annan kommun i regionen. Utan troligen hade jobbet annars växt fram i en annan region. Detta innebär att allt annat än ett regionalt perspektiv på tillväxten i länet är obsolet.

Regionen behöver arbeta med att utveckla kunskapstillgången och individens omställningsförmåga

Givet att näringslivet blir allt mer kunskapsintensivt ökar behovet av välutbildade personer. Utan tillgång till människor med kunskap riskerar regionen att företag lämnar eller etablerar sig på platser där kunskapstillgången finns. Idag har regionen en relativt svag attraktionskraft när det gäller inflyttare. För de befolkningsglesa delarna av länet är detta ett särskilt stort problem för industrin som behöver ställa om till "Industri 4.0". Därför är det av avgörande betydelse att stärka regionens tillgång till adekvat kompetens. Detta kan ske genom flertalet olika strategier:

- Inflyttning av kompetens - Att locka inflyttare till regionen är ett sätt att säkra kompetensen för arbetsgivarna. Inflyttning kan ske dels från andra regioner i Sverige men även från regioner utanför Sverige. Arbetskraftsinvandring är en framkomlig strategi för att locka kompetenser som attraheras av den livskvalitet som finns i regionen.
- Inpendling - Redan idag är inpendlingen till länet av mycket stor betydelse för arbetsgivarna. Inte minst gäller detta våra större företag. Särskilt hög är inpendlingsintensiteten bland högutbildade grupper. Att kartlägga och tillgodose en god infrastruktur till och från större städer är därför av stor betydelse framöver.
- Ett anpassat utbildningssystem - En annan strategi är att arbeta med den befintliga befolkningens kompetensutveckling. En viktig del av detta är att 1) studenter väljer utbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden, 2) att adekvata utbildningar finns tillgängliga i regionen. Detta kräver god samordning mellan skola och näringsliv.
- Individens omställning och arbetsgivarnas ansvar - Med alla sannolikhet kommer individens behov av omställning att öka de kommande decennierna. Inte minst som en följd av digitaliseringen och automatiseringen. Arbetsgivare behöver därför erbjuda de anställda utbildning som kan få arbetstagarna att fortsatt bidra till värdeskapandet. Men även övriga delar av samhället behöver kunna främja individens omställning, exempelvis genom komvux och påbyggnadsutbildning på universitetsnivå.